

Republika e Kosovës

Republika Kosova-Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada – Government

*Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë-Ministarstvo Industrije,
Preduzetništva i Trgovine-Ministry of Industry, Entrepreneurship and Trade*

DRAFT KONCEPT DOKUMENTI PËR FUSHËN E METROOGJISË

Përgatitur nga *Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë*

Prill, 2024

Përmbajtja

Përmbledhje e koncept dokumentit..... **Error! Bookmark not defined.**

Hyrje **Error! Bookmark not defined.**

Kapitulli 1: Përkufizimi i problemit..... **Error! Bookmark not defined.**

Analiza e Transpozimit të Acquis së BE-së

Zbatimi i Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit

Kapitulli 2: Objektivat **Error! Bookmark not defined.**

Kapitulli 3: Opsionet..... **Error! Bookmark not defined.**

Kapitulli 3.1: Opsioni asnjë ndryshim..... **Error! Bookmark not defined.**

Kapitulli 3.2: Opsioni për përmirësimin e zbatimit dhe ekzekutimit..... **Error! Bookmark not defined.**

Kapitulli 3.3: Opsioni për hartimin e Projektligjit të ri për Metrologji

Error! Bookmark not defined.

Kapitulli 4: Identifikimi dhe vlerësimi i ndikimeve të ardhshme **Error! Bookmark not defined.**

Kapitulli 4.1: Sfidat me mbledhjen e të dhënave **Error! Bookmark not defined.**

Kapitulli 5: Komunikimi dhe konsultimi..... **Error! Bookmark not defined.**

Kapitulli 6: Krahasimi i opsioneve **Error! Bookmark not defined.**

Kapitulli 6.1: Planet e zbatimit për opsionet e ndryshme **Error! Bookmark not defined.**

Kapitulli 6.2: Tabela e krahasimit me të tre opsionet **Error! Bookmark not defined.**

Kapitulli 7: Konkluzionet dhe hapat e ardhshëm..... **Error! Bookmark not defined.**

Kapitulli 7.1: Dispozitat për monitorimin dhe vlerësimin **Error! Bookmark not defined.**

Shtojca 1: Forma e vlerësimit për ndikimin ekonomik..... **Error! Bookmark not defined.**

Shtojca 2: Forma e vlerësimit për ndikimet shoqërore **Error! Bookmark not defined.**

Shtojca 3: Forma e vlerësimit për ndikimet mjedisore **Error! Bookmark not defined.**

Shtojca 4: Forma e vlerësimit për ndikimin e të drejtave themelore . **Error! Bookmark not defined.**

Përmbledhje e koncept dokumentit

Informacionet e përgjithshme	
Titulli	Koncept Dokumenti në fushën e metrologjisë
Ministria bartëse	Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë
Personi kontaktues	Sebahate Bushrani-Ibrahimi, Zv. e Drejtorit të Përgjithshëm të AMK-së
PKZH	Pjesë e PKZH 2024 - 2026. Qëllimi strategjik: - Ndërkombëtarizimi i ndërmarrjeve dhe ulja e varësisë së tepërt në importe Masa strategjike: - Rritja e cilësisë dhe certifikimit të produkteve të njohura ndërkombëtarisht Aktiviteti: Hartimi dhe miratimi i koncept dokumentit për fushën e metrologjisë
Prioriteti strategjik	Ndërlidhja me disa prioritete strategjike të Qeverisë së Republikës së Kosovës. 1. Strategjia Kombëtare për Zhvillim 2030 Shtylla1: Zhvillimi i Qëndrueshëm Ekonomik Qëllimi 1: Ekonomi digjitale, qarkore dhe konkurruese Objektivi Strategjik: Zhvillimi i industrisë drejt produkteve dhe shërbimeve me vlerë më të lartë të shtuar. 2. Plani Kombëtar për Integrim Evropian 2024-2028 Blloku III: Standardet Evropiane – Përafrimi i Legjislacionit të Kosovës me Acquis-në e BE-së 3.1. Kapitulli 1 i acquis-së: Lëvizja e lirë e mallrave 3.1.6. Koncept Dokumentit për fushën e Metrologjise, i miratuar 3. Programi i Qeverisë së Republikës së Kosovës 2021-2025 2.8. Industria, ndërmarrësia dhe tregtia; 2.8.6 Përmirësimi i infrastrukturës së cilësisë, përfshirë mbrojtja e konsumatorit; 4. Strategjia për Zhvillim Industrial dhe Mbështetje të Biznesit 2030 5.1.1. Objektivi 1: Zgjerimi (shtrirja) e Prodhimit Industrial 5.2.2. Nën-objektivat sipas Objektivit 1: 5.2.2.4. Rritja e cilësisë dhe certifikimit të produkteve të njohura ndërkombëtarisht.

Vendimi	
Çështja kryesore	Nevoja për avancimin e metrologjisë në përputhje me zhvillimet e tregut dhe praktikatat më të mira ndërkombëtare të Metrologjisë
Përmbledhje e konsultimeve	Do të plotësohet pas konsultimeve

Opsioni i propozuar	Ligji i ri për Metrologji
---------------------	---------------------------

Ndikimet kryesore të pritshme	
Ndikimet buxhetore	Ka kosto shtesë.
Ndikimet ekonomike	Në mbrojtjen e konsumatorit, bizneseve dhe konkurrencën.
Ndikimet shoqërore	Në rritjen e besueshmërisë, parandalimin e krimit dhe sigurinë në përgjithësi.
Ndikimet mjedisore	Në mbrojtjen e mjedisit.
Ndikimet ndër-sektoriale	Nuk ka ndikime relevante të pritshme në këtë kategori.
Ngarkesat administrative për kompanitë	Ka ndikime relevante.
Testi i NVM-ve	Nuk është aplikuar Testi i NVM-ve.

Hapat e ardhshëm	
Afatshkurtër	Hartimi i Ligjit për Metrologjinë
Afatmesëm	Zbatimi i Ligjit, ngritja dhe fuqizimi i kapaciteteve.

Hyrje

Ligji për Metrologjinë¹ rregullon sistemin e njësive matëse, etalonët për matje, procedurat e vlerësimit të konformitetit të mjeteve matëse, kërkesat metrologjike për produktet e para paketuara, autorizimet në fushën e metrologjisë, mbrojtjen e konsumatorëve dhe sigurinë e përgjithshme nga rezultatet e pasakta të matjeve.

Ky Ligj përcakton organizimin e kontrollit të instrumenteve matës në fushat e transaksioneve zyrtare dhe tregtare, mbrojtjen e shëndetit, mjedisit dhe sigurisë teknike, kontrollin sasior të para paketimeve si dhe ofrimin e shërbimeve të kalibrimit prodhuesve dhe përdoruesve të mjeteve matëse, për të qenë konkurrues në tregun e brendshëm dhe të jashtëm.

Ky Ligj është pjesërisht në përputhje me parimet dhe kriteret kryesore të Direktivës së BE-së 2014/32 të Parlamentit Evropian dhe Këshillit Evropian të datës 26 shkurt 2014 për harmonizimin e ligjeve të shteteve anëtare përkritazi me vënien në dispozicion të tregut të mjeteve matëse si dhe dokumentin Zhvillimi i kuadrit institucional dhe legjislativ -D1:2020 të OIML-së.

Dispozitat e këtij ligji zbatohen në organizimin e aktiviteteve metrologjike, përdorimin e njësive matëse ligjore dhe gjurmueshmërinë e etalonëve të matjes në Republikën e Kosovës, vendosjes në treg dhe përdorimin e mjeteve matëse ligjore, vlerësimin e konformitetit të mjeteve matëse ligjore me kërkesat e përshkruara, produkteve të para-paketuara dhe shishet si enë matëse, vlefshmërinë e dokumenteve dhe shenjave të huaja të konformitetit, mbikëqyrjen metrologjike, si dhe çështje të tjera të lidhura me metrologjinë.

Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë, në këtë rast Agjencia Metrologjisë së Kosovës është përgjegjëse për hartimin dhe zbatimin e kornizës ligjore për fushën e metrologjisë. Bazuar në pritoritetet e Strategjisë Kombëtare për Zhvillim dhe Planin Kombëtar për Zhvillim, është vendosur qëllimi për ti adresuar problemet praktike të shfaqura gjatë zbatimit të Ligjit e të identifikuar nga Agjencia dhe palët me interes. Si rrjedhojë, me Sekretari i Përgjithshëm i Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë ka formuar grupin punues për hartimin e draftit fillestar të Koncept Dokumentit në Fushën e Metrologjisë². Ky koncept është përfshirë edhe në listën e Koncept Dokumenteve për vitin 2024. Qëllimi i këtij Koncept Dokumenti është që të analizoj problemet aktuale në fushën e metrologjisë dhe propozoj opsionin më adekuat për të adresuar ato, probleme që krijojnë vështirësi në funksionimin e lirë të tregut dhe mbrojtjen e konsumatorit, shëndetit publik dhe mjedisit.

Andaj, bazuar në udhëzuesin dhe doracakun për hartimin e koncept dokumenteve është hartuar ky Koncept Dokument i cili do të propozoj opsionin e rekomanduar nga grupi punues.

¹ Ligji nr. 06/L-037 për Metrologjinë. Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës 7/2018.

² Vendimi i datës 11 Janar 2024, me numër të protokollit 138/02.

Figura 1: Tabela me informacione të përgjithshme për koncept dokumentin

Titulli	Koncept Dokumenti ne fushën e metrologjisë
Ministria bartëse	Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë– AMK
Personi kontaktues	Sebahate Bushrani-Ibrahimi , Zv. Drejtorit të Përgjithshëm të AMK Sebahate.bushrani@rks-gov.net
PKZH	Pjesë e PKZH 2024 - 2026. Qëllimi strategjik: - Ndërkombëtarizimi i ndërmarrjeve dhe ulja e varësisë së tepërt në importe Masa strategjike: - Rritja e cilësisë dhe certifikimit të produkteve të njohura ndërkombëtarisht Aktiviteti: Hartimi dhe miratimi i koncept dokumentit për fushën e metrologjisë
Prioriteti strategjik	Ndërlidhja me disa prioritete strategjike të Qeverisë së Republikës së Kosovës. 1. Strategjia Kombëtare për Zhvillim 2030 Shtylla1: Zhvillimi i Qëndrueshëm Ekonomik Qëllimi 1: Ekonomi digjitale, qarkore dhe konkurruese Objektivi Strategjik: Zhvillimi i industrisë drejt produkteve dhe shërbimeve me vlerë më të lartë të shtuar. 2. Plani Kombëtarë për Integrim Evropian 2024-2028 Blloku III: Standardet Evropiane – Përafrimi i Legjislacionit të Kosovës me Acquis-në e BE-së 3.1. Kapitulli 1 i acquis-së: Lëvizja e lirë e mallrave 3.1.6. Koncept Dokumentit për fushën e Metrologjisë, i miratuar 3. Programi i Qeverisë së Republikës së Kosovës 2021-2025 2.8. Industria, ndërmarrësia dhe tregtia; 2.8.6 Përmirësimi i infrastrukturës së cilësisë, përfshirë mbrojtja e konsumatorit; 4. Strategjia për Zhvillim Industrial dhe Mbështetje të Biznesit 2030 5.1.1. Objektivi 1: Zgjerimi (shtrirja) e Prodhimit Industrial 5.2.2. Nën-objektivat sipas Objektivit 1: 5.2.2.4. Rritja e cilësisë dhe certifikimit të produkteve të njohura ndërkombëtarisht.
Grupi punues	- Sebahate Bushrani -Ibrahimi -(MINT -AMK) zv. Drejtore e përgjithshme e AMK-së – Kryesuese; - Avdullah Jasiqi-(MINT -AMK) Udhëheqës i laboratorit të Forcës dhe Presionit - anëtar;

	• Samir Zefaj -(MINT -AMK), Specialiste ne sektorin e para paketimeve - anëtare; • Remzije Hajdari –(MINT) Udhëheqëse e Divizionit për Hartimin dhe Harmonizimin e Legjislacionit, Departamenti Ligjor (MTI) – anëtare; • Besarta Binaku- (MINT) Analiste e lartë e buxhetit për buxhet dhe financa - anëtare; • Lebib Haliti-(MTI) zv. Drejtore e ARB-së – anëtare; • Fexhrie Salihu -(MINT) Inspektore e tregut -Sektori për cilësi dhe tregti të derivateve të naftës -anëtar; • Qefsere Ajeti (MINT)- Agjencia e standardizimit të Kosovës- anëtare • Shkurte Krasniqi -(SQK) Koordinatorë për politika ekonomike– anëtare; • Dardan Nallbani (MINT)- Zyrtar i lartë për Integritet Evropian • Liridona Hoti – ZKM – anëtare;
Informata shtesë	Nuk ka informata shtesë

Kapitulli 1: Përkufizimi i problemit

Agjencia e Metrologjisë së Kosovës (AMK) është agjenci ekzekutive në kuadër të MINT që është ekskluzivisht përgjegjëse për fushën e metrologjisë në Republikën e Kosovës. Agjencia funksionon e ndarë në Departamentet dhe divizionet në vijim:

- Departamenti për Metrologji Shkencore dhe Industriale;
- Departamenti për Metrologji Ligjore;
- Divizioni për Mbikëqyrje Metrologjike, dhe
- Divizioni për Metale të çmuara.

Bazuar në Raportin e vitit 2023, Agjencia e Metrologjisë së Kosovës ka qenë e angazhuar në aktivitetet në vijim:

• Vendosja e gjurmueshmërisë në laboratorët e AMK-së:

Për të gjitha laboratorët testues/kalibruar dhe verifikues, zinxhiri i gjurmueshmërisë është përcjellë nga etalonët ndërkombëtarë te etalonët shtetërorë, gjithashtu nga etalonët primarë gjurmueshmëria është përcjellë te etalonët sekondarë.

Gjurmueshmëria e etalonëve shtetëror, në pajtim me Sistemin Ndërkombëtar të Njësive (SI), është përcjellur, nga Institutet nacionale ndërkombëtare të Metrologjisë

Bartja e zinxhirit të gjurmueshmërisë (kalibrimi i etalonëve të punës) për të gjithë etalonët, të cilët përdoren në aktivitetet e metrologjisë ligjore, janë realizuar nga etalonët shtetëror deri tek etalonët e punës të fushave përkatëse të metrologjisë.

- Në metrologjinë Ligjore kryhen këto shërbime:
 - Verifikimi i fillestar i instrumenteve matëse
 - Verifikimi periodik i instrumenteve matëse
 - Verifikimi i jashtzakonshëm i instrumenteve matëse
 - Verifikimi i sasisë së parapaketimeve dhe shisheve si enë matëse

- Në metrologjinë shkencore dhe industriale kryen këto shërbime:
 - *Kalibrimin e instrumenteve matëse sipas kërkesave*
- Inspektime dhe mbikëqyrje metrologjike
- Shërbimet metrologjike të realizuara nga subjektet e emëruara nga AMK-ë:
 - *Verifikimi i tahografëve*
 - *Verifikimi i taksimetrave*
 - *Verifikimi i pajisjeve matëse në Qendrat e kontrollimit teknik të automjeteve*
- Zhvillimi, Përditësimi i Sistemit të Menaxhimit të Cilësisë (SMC) në laboratorët e AMK-së:
- Rivlerësimi i parë vjetor, i laboratorëve kalibrues të akredituar, sipas standardit EN ISO/IEC 17025: 2017
- Pjesëmarrja në ndër-krahasime laboratorike bilaterale dhe multilaterale në nivel ndërkombëtar:
- Ngritja e kapaciteteve profesionale e stafit
- Pjesëmarrja në konferenca dhe takime ndërkombëtare në fushën e metrologjisë,
- Pjesëmarrja në komitetet teknike të EURAMET-it dhe WELMEC-ut

Mungesa e kapaciteteve administrative në institucionet e infrastrukturës së cilësisë, përmirësimi i vazhdueshëm i kapaciteteve administrative në fushën e hartimit dhe zbatimit të legjislacionit dhe standardeve teknike për lëvizjen e lirë të mallrave është evident dhe vazhdon të jete sfide për AMK-në.

Problemet aktuale në këtë fushë janë si rezultat i shkaqeve të identifikuar si në vijim:

- Mungesa e dispozitave ligjore për:
 - Trupat e emëruar për vlerësim të konformitetit
 - Ftesa publike nuk është e përcaktuar
 - Nuk është e përcaktuar forma e masave për operatorët ekonomik të cilët ofrojnë shërbime metrologjike pa emërim nga MINT- sidomos në raste kur kryejnë aktivitete metrologjike, para emërimit si TVK.
 - Mungesa e dispozitave ligjore që e rregullon mundësinë që njëkohësisht me TVK-të në fusha përkatës të ekzistoj mundësia që AMK të kryej aktivitetet në fushat e njëjta.
 - Autorizimin e operatorëve ekonomik për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse për verifikim
 - Ftesa publike nuk është e përcaktuar
 - Krijimi i komisionit po ashtu nuk është i përcaktuar
 - Nuk është e përcaktuar forma e masave për operatorët ekonomik të cilët operojnë pa leje nga AMK - sidomos në raste kur kryejnë aktivitete para emërimit si trup e autorizuar
 - Përzierje e kompetencave në mes të menaxhmentit dhe specialistëve të laboratorëve për:

- Frekuencën e kalibrimit të Etalonëve të matjeve dhe materialeve referente në laboratorët e metrologjisë ligjore.
- Nevoja për harmonizim me ligjin për IQMT (Inspektorati Qendror për Mbikëqyrjen e Tregut)
- Nevoja e rishikimit të dispozitave për kundërvajtje.
- Një numër i akteve nënligjore në fuqi janë të bazuar në ligjin e vjetër të vitit 2010.
- Nevoja për thjeshtësim të procedurave për emërim të trupave dhe dhënie e autorizimeve për operator ekonomik.
- Digjitalizimi i sistemit të AMK-së.

Në përkufizimin e problemit janë konsultuar inputet nga: konsultimet publike me palët e interesit, ligjet, aktet nënligjore.

Figura 2 – Lista e akteve më të rëndësishme të *acquis* nga fusha e Metrologjisë dhe niveli i transpozimit

Nr.	Dispozitat e Traktatit / Rregulloret / Direktivat / Legjislacioni dytësor	Përmbajtja dhe qëllimi	Legjislacioni vendor që transponon <i>acquis</i> të BE-së dhe niveli i përputhshmërisë
1	Direktiva 2014/32EU	Direktiva përcakton rregulla uniforme, në mbarë BE-në për shitjen dhe vënien në përdorim të instrumenteve matëse.	Ligji nr. 06/l -037 për metrologji <i>Pjesërisht e transpozuar.</i>
2	Direktiva 2014/31EU	Direktiva përcakton rregulla uniforme, në mbarë BE-në për shitjen dhe vënien në shërbim të instrumenteve të peshimit joautomatik (NAWIs).	Rregullorja për peshoret jo automatike MTI nr.04/2018. <i>Pjesërisht e transpozuar.</i>
3	Direktiva 2007/45EC	Direktiva parashtrohet rregullat e sasive nominale për produktet e para-paketuara. Direktiva 2007/45EC plotëson ndryshon direktivën 76/211/EEC.	Rregullorja për parapaketime (MEPTINIS) Nr. 03/2020. <i>Pjesërisht e transpozuar.</i>

4	Direktiva 76/211/EEC	Direktiva në lidhje me përgatitjen sipas masës ose vëllimit të disa produkteve të parapaketuara.	Rregullorja për parapaketimet (MEPTINIS) Nr. 03/2020. <i>Pjesërisht e transpozuar.</i>
5	Vendimi Nr. 768/2008 EC	Vendimi për Kornizën e Përbashkët për Marketingun e Produkteve	Udhëzimi administrativ Nr. 04/2016 për mënyrën e autorizimit të trupave për vlerësim të konformitetit. <i>Pjesërisht i transpozuar.</i>
6	Direktiva 75/107EEC	Direktiva mbi shishet të cilat përdoren si enë matëse.	Udhëzimi administrativ (MTI) Nr. 04/2020 për shishet si enë matëse. <i>Pjesërisht e transpozuar.</i>
7	Direktiva 80/181EEC	Direktiva mbi përafrimin e ligjeve të Shteteve Anëtare në lidhje me njësitë e matjes;	Udhëzimi administrativ Nr. 11/2013 për përdorimin e njësive matëse. <i>Pjesërisht e transpozuar.</i>
8	Direktiva 2009/3EC	Direktiva plotëson-ndryshon Direktivën 80/181/EEC mbi përafrimin e ligjeve të Shteteve Anëtare në lidhje me njësitë e matjes.	Udhëzimi administrativ Nr. 11/2013 për përdorimin e njësive matëse. <i>Pjesërisht e transpozuar.</i>
9	Direktiva 2014/32EU	Kjo direktive përcakton rregulla uniforme, në mbarë BE-në për shitjen dhe vënien në përdorim të instrumenteve matëse.	Rregullore (MTI) Nr. 06/2016 për mjetet matëse. <i>Pjesërisht e transpozuar.</i>

1.4 Dokumentet relevante

Në vijim janë paraqitur dokumentet relevante të politikave, ligjeve dhe akteve nënligjore që ndërlidhen me fushën e Metrologjisë:

Figura 2: Dokumentet përkatëse të politikave, ligjet dhe aktet nënligjore

Dokument i politikave, ligj ose akti nën-ligjor	Lidhja me politikën apo dokumentin planifikues përmes internetit ose me aktet ligjore në Gazetën Zyrtare	Institucioni(-et) shtetëror (e) përgjegjës(e) për zbatim	Roli dhe detyrat e Institucionit(-eve)
Ligji Nr. 06/L-037 për Metrologji	Ligji	Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë - Agjencia e Metrologjisë së Kosovës	Zbatimi i ligjeve dhe akteve nënligjore nga AMK
Ligji Nr. 06/L-019 për standardizim	Ligji	Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë - Agjencia e Metrologjisë së Kosovës	Kërkesat e përgjithshme për standarde ndërkombëtare EN ISO
Ligji Nr. 05/L-117 për Akreditim	Ligji	Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë - Agjencia e Metrologjisë së Kosovës	Kriteret e përgjithshme për kompetencën e laboratorëve të kalibrimit dhe testimit (EN ISO/IEC 17025:2017) dhe Laboratorët verifikues SK ISO/IEC 17020
Projektligji për Inspektoratin Qendror të mbikëqyrjes së tregut	Projektligji	Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë - Agjencia e Metrologjisë së Kosovës	Zbatimi dhe implementimi i ligjeve dhe akteve nënligjore nga AMK
Ligji Nr. 08/L-029 për Punimet nga Metalet e Çmuara	Ligji	Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë - Agjencia e Metrologjisë së Kosovës	Zbatimi dhe implementimi i ligjeve dhe akteve nënligjore nga AMK
Ligji Nr. 04/L190 për produkte dhe pajisje medicinale	Ligji	Ministria e Shëndetësisë	Metrologjia e pajisjeve medicinale
Udhëzim Administrativ (QRK) Nr. 12/2018 për Mënyrën e emërimit të trupave për	Ligji	Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë - Agjencia e Metrologjisë së Kosovës	Kriteret e përgjithshme për emërimin e trupave për vlerësim të konformitetit

vlerësim të konformitetit			
Rregulloret që derivojnë nga LIGJI Nr. 06/L -037 PËR METROLOGJI	Gazeta zyrtare https:// rks-gov.net/	Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë- Agjencia e Metrologjisë së Kosovës	Zbatimi dhe implementimi i akteve nënligjore nga AMK; MINT është sponsorizues i kornizës ligjore.
Aktet nënligjore që derivojnë nga LIGJI Nr. 06/L -037 PËR METROLOGJI	Gazeta zyrtare https:// rks-gov.net/	Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë- Agjencia e Metrologjisë së Kosovës	Zbatimi dhe implementimi i akteve nënligjore nga AMK; MINT është sponsorizues i kornizës ligjore.

1.5 Problemi kryesor

Në këtë nën-kapitull është paraqitur pema e problemit që përmban problemin kryesor, shkaqet dhe efektet e tij. Të njëjtat gjithashtu janë analizuar në pjesën narrative si më poshtë.

Figura 3: Pema e problemit, që paraqet problemin kryesor, shkaqet e tij dhe efektet

Efektet	1. Dëmtimi i operatorëve ekonomik dhe konkurrencës
	2. Dëmtimi i konsumatorit
	3. Mundë të sjellë ndërprerjen e punës së laboratorit
	4. Mos-harmonizimi në mes të Ligjit për Metrologji me Projektligjin e Inspektoratit Qendror të Tregut dhe Ligjin në fuqi për Kundërvajtje që mund të krijoj vështirësi në zbatim
Problemi kryesor	Nevoja për avancimin e metrologjisë në përputhje me zhvillimet e tregut dhe praktikatat më të mira ndërkombëtare të Metrologjisë
Shkaqet	Mungesë e dispozitave ligjore:
	1. Për emërimin e trupave për vlerësim të konformitetit dhe autorizimin e trupave për shërbime metrologjike nuk ka dispozitë ligjore që e rregullon kohën e shpalljes së ftesës publike
	2. Nuk ka dispozitë ligjore që e rregullon krijimin e komisionit vlerësues për trupat e autorizuar për shërbime metrologjike
	3. Nuk janë të përcaktuar masat ndëshkimore ndaj operatorëve ekonomik të cilët ofrojnë shërbime metrologjike pa qenë të emëruar dhe autorizuar nga MINT-AMK duke i përfshirë edhe operatorët që janë në proces të emërimit apo autorizimit

	4. Mungon dispozita ligjore e cila përcakton dhe ndanë përgjegjësit e trupave të emëruar për vlerësim të konformitetit dhe laboratorit përkatës të metrologjisë ligjore (AMK) lidhur me aktivitetin e njëjtë.
	5. Nuk ka dispozitë ligjore që obligon verifikimin e saktësisë së instrumenteve matëse medicinale
	6. Përgjegjësitë për afatin e kalibrimin të etalonëve të matjeve dhe materialet referente në metrologjinë ligjore duhet të rregullohet me qëllim të eliminimit të parregullsive dhe përzierjes së kompetencave.
	7. Harmonizimi i detyrave dhe përgjegjësi të Inspektimeve, mbikëqyrjes dhe çështjeve të kundërvajtjes
	8. Harmonizimi i ligjit për metrologji me Projektligjin e inspektoratit dhe ligjit për kundërvajtje.
	9. Nevoja për digjitalizimin e shërbimeve të AMK-së
	10. Nevoja për përafrimin e mëtejme me <i>acquis</i> të BE-së dhe praktikat e mira ndërkombëtare

Shkaqet

1. Për emërimin e trupave për vlerësim të konformitetit nuk ka dispozitë ligjore që e rregullon kohën e shpalljes së ftesës publike. Kjo po krijon një problem për subjektet ekonomike të interesuara dhe njëkohësisht krijon hapësira të mosfunksionimit normal dhe përcaktimit të qartë të kriterëve bazë për emërim

Analiza 1: Në Nenin 35 të Ligjit nr. 06/L -037 për Metrologji që është në fuqi, rregullon çështjen e emërimit të trupave për vlerësim të konformitetit por nuk ka një dispozitë ligjore që e përcakton formën e kërkesës për aplikim. Çdo aplikim për emërimin e trupave për vlerësim të konformitetit duhet të pasoj me shpallje publike nga AMK. AMK bën shpallje publike sipas nevojave por jo më shumë se 2 herë në vit.

2. Nuk janë sqaruar masat ndëshkimore për operatorët ekonomik të cilët ofrojnë shërbime metrologjike pa u emëruar nga MINT duke i përfshirë edhe ata operator që janë në proces të emërimit

Analiza 2: Në Neni 35 të Ligjit nr. 06/L-037 për Metrologji që është në fuqi, rregullon çështjen e emërimit të trupave për vlerësim të konformitetit, por nuk e ka asnjë dispozitë ligjore që e rregullon masat ndëshkimore për operatorët ekonomik të cilët ofrojnë shërbime metrologjike pa emërim nga MINT.

3. Nuk ka dispozitë ligjore që e rregullon se, pas emërimit të trupave për vlerësim të konformitetit në metrologjinë ligjore, për aktivitete të njëjta që kryen AMK se a ndalohet apo nuk ndalohet aktiviteti i AMK-së

Analiza 3: Në Nenin 35 të Ligjit nr. 06/L -037 për Metrologji që është në fuqi, rregullon çështjen e emërimit të trupave për vlerësim të konformitetit. Kur kemi emërim të TVK me aktivitet të njëjtë që kryen AMK, në ligjin aktual nuk sqarohet çështja që nëse AMK nëse ka kapacitete a mund të kryej shërbime të njëjta siç kryen edhe TVK-ja e emëruar.

4.Për autorizimin e trupave për shërbime metrologjike nuk ka dispozitë ligjore që e rregullon kohën e shpalljes së ftesës publike. Kjo po krijon një problem për subjektet ekonomike të interesuara dhe njëkohësisht krijon hapësira të mosfunksionimit normal dhe përcaktimit të qartë të kritereve bazë për autorizim

Analiza 4: Në Nenin 36 të Ligjit nr. 06/L -037 për Metrologji që është në fuqi, rregullohet çështja e autorizimit të subjektit juridik për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse për verifikim, por nuk e përcakton se kush e krijon komisionin për vlerësimin e kushteve për autorizim dhe kohën se kur duhet të autorizohen.

5. Nuk janë të përcaktuara masat ndëshkuese për operatorët ekonomik të cilët operojnë pa qenë të autorizuar nga AMK për shërbime metrologjike duke i përfshirë edhe operatorët ekonomik që janë në proces të autorizimit

Analiza 5: Neni 36 i Ligjit nr. 06/L -037 për Metrologji që është në fuqi, rregullon çështjen e autorizimit të subjektit juridik për riparimin dhe përgatitjen e mjeteve matëse për verifikim por nuk e ka asnjë dispozitë ligjore që rregullon masat ndëshkimore për operatorët ekonomik të cilët ofrojnë shërbime metrologjike pa autorizim nga AMK

6. Nuk ka dispozitë ligjore që obligon verifikimin e saktësisë së instrumenteve matëse medicinale

Analiza 6: Në asnjë dispozitë ligjore të ligjit aktual për metrologji nuk është e përcaktuar forma e kalibrimit/verifikimit të instrumenteve matëse medicinale. Asnjëherë deri më tani pajisjet matëse medicinale që gjinden në përdorim në shëndetësinë kosovare nuk është e verifikuar saktësia e tyre zyrtarisht. Kjo na tregon se rezultatet të cilat i marrim nga institucionet shëndetësore mund të jenë të pa sakta dhe mund të kushtojnë me jetë.

7.Etalonët e matjeve dhe materialet referente në metrologjinë ligjore duhet të rregullohet me qëllim të eliminimit të parregullsive dhe përzierjes së kompetencave.

Analiza 7: Në neni 28 të Ligjit nr. 06/L-037 për Metrologji që është në fuqi është e rregulluar kjo çështje por krijohen paqartësi dhe përzierje të kompetencave në mes të menaxhmentit dhe specialistëve të laboratorëve.

8. Inspektimi, mbikëqyrja - nuk është e rregulluar si duhet, nuk janë të ndara detyrat e inspektimit dhe ato të mbikëqyrjes profesionale metrologjike

Analiza 8: Në Nenin 42 të Ligjit nr. 06/L -037 për Metrologji që është në fuqi janë të përcaktuar detyrat dhe përgjegjësitë e Inspektimit dhe mbikëqyrjes metrologjike. Me Projektligjin për Inspektoratin Qendror të Tregut, disa prej kompetencave të inspektimit metrologjik janë në proces të bartjes te ky institucion. Ka nevojë gjithashtu të përcaktohet

kompetenca për shqiptimin e gjobave nga Inspektorati, Por edhe të rishikohen sanksionet për të siguruar përputhje me Ligjin për Kundërvajtje.

9. Nevoja për digjitalizimin e shërbimeve metrologjike

Analiza 9: Përderisa AMK ofron shërbime metrologjike dhe njëkohësisht autorizon trupa për përgatitjen e instrumenteve matëse për verifikim dhe përmes Ministrisë emëron trupa për vlerësim të konformitetit, lehtëson operatorët ekonomik që të marrin shërbime digjitale si forma kërkesa online për verifikime dhe kalibrime, aplikimi online për autorizimin e trupave, emërimin e TVK-ve për fushat specifike të metrologjisë ligjore, miratimin e tipeve të instrumenteve matëse.

Figura e mëposhtme liston palët e interesuara të identifikuar. Gjithashtu tregon nëse ato janë prekur nga shkaqet, efektet ose të dyja. Përveç kësaj, kolona e fundit në përmbledhje tregon se si ato janë të prekura. Kapitulli 5 jep informacionin se si janë konsultuar këto palë të interesuara.

10. Nevoja për përafrimin e mëtejshëm me acquis të BE-së dhe praktikat e miratuar ndërkombëtare

Analiza 10: Raporti i Komisionit Evropian për vendin 2023 thekson se Agjencia e Metrologjisë së Kosovës ndihmon në sigurimin e harmonizimit të mëtejshëm me acquis të BE-së dhe në zbatimin dhe zhvillimin e sistemeve dhe standardeve të menaxhimit të cilësisë për laboratorët e kalibrimit. Në përgjithësi, Ligji në fuqi ka nevojë të përafrohet tutje me aktet përkatëse të *acquis* të BE-së.

Figura 4: Pasqyrë e palëve të interesuara bazuar në përkufizimin e problemit

Emri i palës së interesuar	Shkaku-qet dhe/ose efekti (efektet) me të cilat është e lidhur pala	Mënyra me të cilën pala është e lidhur me këtë shkak (shkaqe) apo efektin (efektet)
Agjencia e Metrologjisë së Kosovës	Mangësitë ligjore	Puna e AMK-së vështirësohet nga mangësitë e elaboruara më lartë.
Inspektorati i Tregut dhe i Metrologjisë	Mos efikasiteti i procesit të inspektoreve metrologjike dhe përzierje e kompetencave me mbikëqyrjen profesionale metrologjike	Inspektimi/Mbikëqyrja metrologjike nuk bëhet mjaftueshëm për të siguruar zbatimin e ligjit për shkak të përzierjeve të kompetencave
Trupat për vlerësim të konformitetit për fusha specifike për metrologji ligjore	Mangësitë ligjore dhe mos efikasiteti i procesit të mbikëqyrjes së TVK-ve.	TVK-të hasin në vështirësi gjatë ndërveprimit të tyre me AMK. Disa prej tyre pësojnë nga konkurrenca jo e drejtë dhe nga

	Dëmtimi i subjekteve dhe konkurrencës.	inspektimi/mbikëqyrja jo profesionale e metrologjisë.
Trupat e autorizuar për përgatitjen e mjeteve matëse për verifikim	Efikasiteti i procesit të mbikëqyrjes së trupave të autorizuar. Dëmtimi i subjekteve dhe konkurrencës.	Trupat hasin në vështirësi gjatë ndërveprimit të tyre me AMK. Disa prej tyre pësojnë nga konkurrenca jo e drejtë dhe nga inspektimi/mbikëqyrja jo profesionale e metrologjisë
Doganat e Kosovës	Efikasiteti i procesit të mbrojtjes së konsumatorëve nga pajisje matëse jo profesionale	Në mbrojtje të tregut dhe të konsumatorëve, nga pajisje matëse me origjinë të dyshimtë dhe pa dëshmi të saktësisë së pajisjes.
Drejtoria e Akreditimit të Kosovës	Akreditimi i laboratorëve testuese/ kalibruese dhe verifikuese	Ofrimi i ekspertëve teknik në procesin e akreditimit
Agjencia e Standardizimit të Kosovës	Kërkesat për standarde	Pjesëmarrje në komitetet teknike
Konsumatorët	Dëmtimi i konsumatorit.	Konsumatorët dëmtohen nga cilësia jo e duhur e shërbimeve metrologjike.

1.1 Analiza e Transpozimit të Acquis së BE-së

Gjatë procesit të hartimit të Ligjit në fuqi për Metrologjinë (2018) janë përgatitur tabelat e përputhshmërisë me aktet në vijim të *acquis*:

- Direktiva 2014/31/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 26 shkurt 2014 për harmonizimin e ligjeve të Shteteve Anëtare në lidhje me vënien në dispozicion në treg të instrumenteve peshore jo automatikë;
- Direktiva 2014/32/BE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit e datës 26 shkurt 2014 për harmonizimin e ligjeve të Shteteve Anëtare në lidhje me vënien në dispozicion në treg të instrumenteve matëse;
- Direktiva e Këshillit e datës 20 janar 1976 mbi përafrimin e ligjeve të Shteteve Anëtare në lidhje me përbërjen sipas peshës ose vëllimit të disa produkteve të parapaketuara (76/211/EEC);
- Direktiva 2007/45/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit e datës 5 shtator 2007 që përcakton rregullat për sasitë nominale për produktet e parapaketuara;
- Direktiva e Këshillit e datës 19 dhjetor 1974 mbi përafrimin e ligjeve të Shteteve Anëtare në lidhje me shishet e përdorura si enë matëse (75/107/EEC).

Në përgjithësi, niveli i përafrimit të Ligjit vendor me Direktivat e lartpërmendura është ende në fazën fillestare, pra pjesërisht në përputhje dhe marr parasysh dinamikën e procesit integruar të Kosovës në BE, ky përfarim duhet të rritet tutje dhe veçanërisht gjatë përgatitjes së çfarëdo ndryshimi ligjor që mund të planifikohet.

1.1.1 Zbatimi i Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit

Sa i përket lëvizjes së lirë të mallrave, dispozitat e MSA-së kërkojnë që Republika e Kosovës të zbatojë rregullat e tregtisë së lirë me BE-në dhe në përputhje me këtë të zbatojë Marrëveshjen në përputhje me GATT 1994 dhe dispozitat e përfshira përkatëse të Marrëveshjes së OBT-së.

Kosova obligohet të marrë masat e nevojshme për të arritur gradualisht konformitetin me legjislacionin horizontal dhe sektorial të BE-së për sigurinë e produkteve dhe të sjellë infrastrukturë cilësore, si standardizimi, metrologjia, akreditimi dhe procedurat e vlerësimit të konformitetit në përputhje me standardet evropiane.

Kosova ka zhvilluar Programin Kombëtar për Integrim Evropian (PKIE) si një dokument kryesor strategjik kombëtar për planifikimin, zbatimin dhe monitorimin e zbatimit të të gjitha reformave të nevojshme për zbatimin e MSA-së dhe fazat e ardhshme të anëtarësimit në BE.

Në PKIE 2024 - 2028, përkatësisht në bllokun tre: “Standardet Evropiane – Përafrimi i Legjislacionit të Kosovës me acquis së BE-së në kapitullin 1 – Lëvizja e lirë e mallrave”, AMK ka listuar një numër masash afatshkurtër dhe afatmesme të cilat duhet të realizohen në periudhën e paraparë.

Kapitulli 2: Objektivat

Qëllimi kryesor i politikës së propozuar është përmirësimi i kornizës ligjore në fushën e metrologjisë, me qëllim që të ruajë, të zhvillojë dhe të përdorë etalonët kombëtarë të njëjësive matëse; të mbrojë konsumatorët nëpërmjet organizimit të kontrollit të instrumenteve matëse në fushat e transaksioneve zyrtare dhe tregtare, mbrojtjen e shëndetit, mjedisit dhe sigurisë teknike, si dhe kontrollin sasior të parapaketimeve.

Siç u cek edhe më lartë, me përmirësimin e kornizës ligjore synohet të arrihet përputhshmëri më e lartë me standardet dhe praktikën e Bashkimit Evropian. Kjo politikë kontribuon në përmbushjen e prioritetëve të reformave ekonomike dhe institucionale që burojnë nga dokumentet strategjike, përkatësisht: Programi i Qeverisë së Republikës së Kosovës 2021-2025, Strategjia për zhvillim industrial dhe mbështetje të Biznesit 2030, Programin Kombëtar për Integrim Evropian (PKIE) 2024 - 2028.

Figure 5: Objektivat relevante të Qeverisë

Qëllimi i politikës	Emri i dokumentit përkatës të planifikimit (burimi)
---------------------	---

<i>Strategjik: Ndërtimi i një mjedisi biznesi të drejtë, të adaptueshëm dhe konkurrues duke zbatuar standardet e përbashkëta metrologjike.</i>	SZHIMB 2030, PKZH 2024 – 2026,
<i>Specifik: Hartimi i legjislacionit primarë dhe sekondarë duke përfshirë harmonizimin e legjislacionin përkatës në fushën e metrologjisë</i>	Sipas këtij Koncept Dokumenti
<i>Specifik: Rritja e cilësisë dhe besueshmërisë të shërbimeve metrologjike në sigurinë, cilësinë dhe saktësinë e produkteve.</i>	SZHIMB 2030, PKZH 2024 – 2026,
<i>Specifik: Avancimi i shërbimeve në fushën e Metrologjisë dhe Ngritja e kapaciteteve njerëzore në numër dhe në aspektin profesional</i>	Koncept dokumenti
<i>Specifik: Thjeshtëzimi dhe digjitalizimi i mënyrës së aplikimit për ofrimin e shërbimeve metrologjike</i>	Koncept dokumenti, Programi për parandalimin dhe zvogëlimin e barrës administrative.
<i>Specifik: Zhvillimi i fushatës vetë dijesuese dhe informuese</i>	Sipas këtij Koncept Dokumenti

Kapitulli 3: Opsionet

Nga grupi punues janë trajtuar gjithsej tri opsione për adresimin e problemit të identifikuar më lartë dhe arritjen e objektivave. Këto opsione janë: 1) opsioni asnjë ndryshim; 2) opsioni për përmirësimin e zbatimit dhe ekzekutimit pa ndryshime ligjore; 3) opsioni që parasheh ndryshime ligjore.

Krahasimi me vendet tjera

Grupi punues gjatë përgatitjes së këtij Koncept Dokumenti, ka marr parasysh përvojat e Kroacisë, Sllovenisë, Shqiperisë, për të krahasuar çështje të identifikuara në Kapitullin 1 dhe që janë konsideruar të rëndësishme për të i krahasuar.

Çështja e trajtuar	Shqipëri	Sllovenia	Kroacia
Emërimi i trupave për vlerësim të konformitetit	Drejtoria e Përgjithshme e Metrologjisë jep autorizimin në përputhje me këtë ligj, aktet nënligjore të nxjerra në bazë dhe për zbatim të tij, dhe për aq sa lejohet dhe mundësohet nga ligje, kontrata koncesionare dhe instrumente të tjera që kanë forcën zbatuese të ligjit. Drejtori i Përgjithshëm i Drejtorisë së Përgjithshme të Metrologjisë autorizon persona juridikë, që plotësojnë kushtet e përshkruara, për të realizuar verifikimin e instrumenteve matëse ligjërisht të kontrolluara, kur kjo drejtori nuk ka kapacitete teknike t'i realizojë vetë këto detyra dhe për sa është e lejueshme nga legjislacioni apo kontrata dhe instrumente të tjera në fuqi, që kanë forcën zbatuese të ligji Ngarkohet ministri përgjegjës për ekonominë të miratojë rregulloren për kriteret dhe procedurat për autorizimin e personave juridikë për kryerjen e veprimtarive në metrologjinë ligjore dhe për autorizimin e personave juridikë dhe fizikë për kryerjen e shërbimit të riparimit të instrumenteve matëse, si dhe për monitorimin e aktivitetit/performancës së tyre në përputhje me pikat 1, 2 dhe 3 të këtij neni. Drejtori i Përgjithshëm i Drejtorisë së Përgjithshme të Metrologjisë vendos për dhënien e autorizimit brenda 60 (gjashtëdhjetë) ditëve nga aplikimi. 2. Vendimi për autorizim përcakton qëllimin e autorizimit.	Zyra gjithashtu mund të caktojë një person juridik ose një sipërmarrës individual për të kryer detyra profesionale dhe teknike në kuadër të vlerësimit të konformitetit. Zyra mund të caktojë vetëm një person juridik ose një sipërmarrës individual, kompetenca e të cilit për të vepruar është verifikuar më parë sipas rregullave të akreditimit për kryerjen e detyrave nga paragrafi paraprak. Ministri përgjegjës për metrologjinë, me rregullore përcakton kërkesat për emërim, procedurën e emërimit, detyrat e personave juridikë ose të vetëpunësuar të emëruar, si dhe mënyrën e monitorimit të respektimit të kërkesave për emërim. Verifikimet e rregullta dhe të jashtëzakonshme kryhen nga Zyra ose një person juridik ose sipërmarrës individual i caktuar nga Zyra. Për certifikime të rregullta dhe të jashtëzakonshme, Zyra mund të caktojë vetëm një person juridik ose një individ të vetëpunësuar, kompetenca e të cilit për të vepruar është verifikuar më parë sipas rregullave të akreditimit. Ministri përgjegjës për metrologjinë me rregullore përcakton kërkesat për emërim, procedurën e emërimit, detyrat e personave juridikë ose sipërmarrës individualë të emëruar dhe mënyrën e monitorimit të përmbushjes së kërkesave për emërim.	(1) Organet e autorizuar janë persona juridikë që kryejnë punën e verifikim të standardeve juridike dhe/ose punën e përgatitjes së standardeve ligjore për verifikim si autoritet publik. (2) Instituti me vendim do të autorizojë personin juridik për kryerjen e punëve nga paragrafi 1 i këtij neni nëse i plotëson kushtet e përgjithshme të përcaktuara me këtë ligj dhe kushtet e veçanta të përcaktuara me aktet nënligjore të miratuara në bazë të këtij ligji. (3) Instituti do ta revokojë vendimin për miratimin e organit të autorizuar nëse ai pushon së përmbushur kushtet e përcaktuara të përgjithshme dhe të veçanta dhe nëse nuk i zbaton dispozitat e këtij ligji dhe dispozitat e akteve nënligjore përkatëse. (4) Kundër aktvendimit me të cilin jepet, refuzohet ose revokohet autorizimi për kryerjen e punëve nga paragrafi 1 i këtij neni, nuk lejohet ankesë, por mund të ngrihet kontest administrativ. (5) Instituti mban evidencë për miratimin e vendimeve të dhëna nga paragrafi (4) i këtij neni. (6) Forma dhe mënyra e mbajtjes së evidencës nga paragrafi (5) i këtij neni, përcaktohen me rregullore të drejtorit të Institutit.

	3. Autorizimi është i vlefshëm për një periudhë 4-vjeçare. 4. Drejtoria e Përgjithshme e Metrologjisë cakton shenjën verifikuese të një personi të autorizuar prej saj për verifikimin e instrumenteve matëse ligjërish të kontrolluara Monitorimi i subjekteve të autorizuar nga Drejtoria e Përgjithshme e Metrologjisë Drejtoria e Përgjithshme e Metrologjisë monitoron aktivitetin e subjekteve të autorizuar prej saj për kryerjen e veprimtarive në metrologjinë ligjore, sipas kriterëve të përcaktuara në rregulloren e ministrit të miratuar për këtë qëllim, me përjashtim të rasteve kur funksionet monitoruese të performancës së personave juridikë privatë, të autorizuar për kryerjen e veprimtarive në metrologjinë ligjore, u janë caktuar autoriteteve të tjera shtetërore me ligj ose kontratë të miratuar me ligj. Shfuqizimi i vendimit për autorizim 1. Drejtori i Përgjithshëm i Drejtorisë së Përgjithshme të Metrologjisë mund të shfuqizojë vendimin e autorizimit kur: a) nuk plotësohen kushtet për të cilat është dhënë autorizimi dhe nuk kryhen detyrat në mënyrën e kërkuar; b) cenohen rëndë detyrimet e caktuara në këtë ligj dhe aktet e nxjerra në zbatim të tij; c) mbajtësit të autorizimit i kanë ndodhur ndryshime që e bëjnë të pamundur respektimin e kushteve për të cilat është dhënë autorizimi. 2. Personi juridik dhe fizik, autorizimi i të cilit është shfuqizuar, sepse ai ka vepruar kundër rregullave, në mënyrë joprofesionale, si dhe në kundërshtim me sa parashikohet në autorizim, nuk mund të aplikojë për një autorizim të ri brenda një periudhe prej 3 vjetësh nga data që i është shfuqizuar autorizimi. 3. Personat fizikë dhe juridikë kanë të drejtën e		1) Byroja e kryen punën e dhënies së miratimeve në bazë të këtij ligji dhe akteve nënligjore të miratuara në bazë të këtij ligji. (2) Kushtet e përgjithshme që organet e autorizuar duhet t'i plotësojnë minimalisht janë: – regjistrimi në regjistrin përkatës të personave juridikë (regjistri gjyqësor) – kualifikimin profesional të personelit në fushën përkatëse për të cilën organi është i autorizuar – pajisjet dhe hapësirat e nevojshme – pavarësia dhe paanshmëria në procedurën e vlerësimit të konformitetit për organet e autorizuar për të certifikuar standardet ligjore - mbajtjen e sekreteve të biznesit – sigurimi i përgjegjësisë për dëmin. (3) Qeveria e Republikës së Kroacisë përcakton kushte të veçanta që duhet t'i plotësojnë organet e autorizuar për kryerjen e detyrave dhe procedurave nga neni 7 paragrafi 1 i këtij ligji. (4) Shpenzimet e procedurës së miratimit si dhe shpenzimet vjetore të mirëmbajtjes së infrastrukturës metrologjike përcaktohen me rregullore të drejtorit të Institutit. (1) Vendimin për miratimin për kryerjen e punëve nga neni 7 paragrafi 1 i këtij ligji e nxjerr Instituti.
--	---	--	---

	ankimit kundër shfuqizimit të vendimit për autorizim. Kundër shfuqizimit të vendimit për autorizim, personat juridikë apo fizikë, pasi kanë shteruar të gjitha mjetet e ankimit administrativ pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Metrologjisë, në përputhje me Kodin e Procedurave Administrative mund të paraqesin ankim pranë gjykatës administrative, në përputhje me rregullat e parashikuara nga legjislacioni në fuqi për gjykatat administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative Pavlefshmëria e autorizimit Autorizimi bëhet i pavlefshëm kur: a) mbaron afati i vlefshmërisë; b) drejtori i Përgjithshëm i Drejtorisë së Përgjithshme të Metrologjisë ka nxjerrë vendim për anulimin e autorizimit; c) i autorizuari heq dorë me shkrim nga autorizimi. Publikimi i vendimit për autorizim 1. Drejtoria e Përgjithshme e Metrologjisë nxjerr dhe publikon buletin zyrtar metrologjik periodikisht. 2. Vendimi për autorizim, ndryshimi i autorizimit, mbarimi i vlefshmërisë dhe shfuqizimi i tij publikohen në buletin zyrtar metrologjik dhe në faqen zyrtare të DPM-së. Detyrimet e personit të autorizuar 1. Personi juridik apo fizik, i autorizuar nga Drejtoria e Përgjithshme e Metrologjisë, sipas pjesës IV të këtij kreu, duhet: a) të kryejë veprimtarinë e tij profesionalisht dhe në përputhje me rregullat e vendimit për autorizim; b) të njoftojë menjëherë Drejtorinë e Përgjithshme të Metrologjisë për mbarimin e autorizimit ose për ndonjë ndryshim të kushteve të autorizimit; c) të mbajë dokumentacion të formave të ndryshme për problemet administrative që lidhen me qëllimin e		(2) Zona dhe shtrirja e autorizimit përcaktohet me vendim për miratimin për kryerjen e punëve nga paragrafi (1) i këtij neni. (3) Kundër aktvendimit për miratim për kryerjen e punëve nga paragrafi 1 i këtij neni nuk lejohet ankesë, por mund të ngritet kontest administrativ. (4) Vendimi për miratimin për kryerjen e punëve nga paragrafi 1 i këtij neni është i vlefshëm për tre vjet nga data e ekzekutimit të vendimit. (5) Me vendimin për miratim organit të autorizuar i caktohet numër identifikues për kryerjen e detyrave nga neni 7 paragrafi 1 i këtij ligji. (1) Organi i autorizuar është i obliguar që: 1. Kryen veprimtari në përputhje me rregulloret, në mënyrë profesionale dhe në përputhje me vendimin për miratim 2. të informojë menjëherë Institutin për ndërprerjen e plotësimit të kushteve të përcaktuara dhe të gjitha ndryshimet në lidhje me plotësimin e kushteve për nxjerrjen e vendimit të miratimit. 3. të mbajë shënime përkatëse për punën për të cilën është autorizuar në përputhje me rregulloret, përveç nëse parashikohet ndryshe me këtë ligj dhe rregulloret në zbatim. 4. brenda afateve të përcaktuara kohore dhe në mënyrën e përcaktuar, i dorëzon Institutit të dhënat për regjistrimin e matjes së certifikuar në regjistrin e matësve ligjorë.
--	--	--	--

	autorizimit, në përputhje me rregullat, nëse nuk përcaktohet ndryshe nga ky ligj, ose me rregullat e përshtatura për zbatimin e tij; ç) t'i paraqesë Drejtorisë së Përgjithshme të Metrologjisë informacion të domosdoshëm, brenda afateve të caktuara dhe procedurave të përshkruara, për të dhënat e për verifikimin e instrumenteve matëse ligjërisht të kontrolluara. 2. Drejtori i Përgjithshëm i Drejtorisë së Përgjithshme të Metrologjisë përcakton afatet dhe procedurat për dhënien e informacionit për instrumentet matëse të verifikuara		(2) Drejtori i Institutit i përcakton kushtet dhe mënyrën e dorëzimit të të dhënave për standardet e vërtetuara në Institutit. (3) Organet e autorizuar janë të detyruara të marrin pjesë në testet krahasuese me kërkesë të drejtorit të Institutit. 1) Instituti do ta anulojë plotësisht ose pjesërisht vendimin për miratimin për kryerjen e veprimtarive nga neni 7 paragrafi 1 i këtij ligji, nëse organi i autorizuar plotësisht ose pjesërisht: 2. nuk kryen detyra në mënyrën e përcaktuar 3. shfaq mangësi në kryerjen e detyrave në fushën e autorizimit 4. thjesht kërkoni atë. (2) Organi i autorizuar të cilit i është revokuar vendimi për miratim për shkaqet e përcaktuara në paragrafin 1, pikat 1, 2 dhe 3 të këtij neni, nuk mund të paraqesë kërkesë të re për autorizim brenda tre vjetëve nga dita e ekzekutimit të vendimit. revokimin e vendimit për autorizimet e miratimit. (3) Kundër vendimit për revokimin e miratimit nuk lejohet ankesë, por mund të ngrihet kontest administrativ. (4) Vendimi për miratim pushon të jetë i vlefshëm me fuqinë e ligjit me përfundimin e personit juridik. Vendimet për miratimin për kryerjen e detyrave nga neni 7 paragrafi 1 i këtij ligji publikohen në uebfaqen e Institutit.
--	--	--	---

Autorizimi i trupave për përgaditjen e instrumenteve matëse për verifikimi	Departamenti e kontrollimi lëshon . Drejtori i Përgjithshëm i Drejtorisë së Përgjithshme të Metrologjisë autorizon persona juridikë apo fizikë për shërbimin e riparimit të instrumenteve matëse. Shërbimi i riparimit të instrumenteve matëse ndalohet të kryhet nga Drejtoria e Përgjithshme e Metrologjisë dhe persona juridikë privatë, të autorizuar me një nga format e parashikuara në legjislacionin në fuqi për verifikimin e instrumenteve matëse Ngarkohet ministri përgjegjës për ekonominë të miratojë rregulloren për kriteret dhe procedurat për autorizimin e personave juridikë për kryerjen e veprimtarive në metrologjinë ligjore dhe për autorizimin e personave juridikë dhe fizikë për kryerjen e shërbimit të riparimit të instrumenteve matëse, si dhe për monitorimin e aktivitetit/ performancës së tyre në përputhje me pikat 1, 2 dhe 3 të këtij neni. Drejtori i Përgjithshëm i Drejtorisë së Përgjithshme të Metrologjisë vendos për dhënien e autorizimit brenda 60 (gjashtëdhjetë) ditëve nga aplikimi. 2. Vendimi për autorizim përcakton qëllimin e autorizimit. 3. Autorizimi është i vlefshëm për një periudhë 4-vjeçare. 4. Drejtoria e Përgjithshme e Metrologjisë cakton shenjën verifikuese të një personi të autorizuar prej saj për verifikimin e instrumenteve matëse ligjërisht të kontrolluara Monitorimi i subjekteve të autorizuar nga Drejtoria e Përgjithshme e Metrologjisë Drejtoria e Përgjithshme e Metrologjisë monitoron aktivitetin e subjekteve të autorizuar prej saj për kryerjen e	Nuk është e trajtuar	(1) Riparues i autorizuar është punonjësi i organit të autorizuar që kryen punët e përgatitjes së standardeve ligjore për verifikim, i cili personalisht i dorëzon standardet për certifikim Institutit ose organit të autorizuar dhe i cili ka dhënë provimin për riparues të autorizuar. (2) Riparuesi i autorizuar ka kartelë zyrtare të lëshuar nga Instituti pas dhënies së provimit. (3) Kushtet dhe mënyra e dhënies së provimit për teknik të autorizuar servises, si dhe forma dhe përmbajtja e letërnjoftimit zyrtar të teknikut të autorizuar të shërbimit, përcaktohen me rregullore të drejtorit të Institutit. (2) Organi i autorizuar që kryen punët e përgatitjes së standardeve për certifikim duhet t'i paraqesë Institutit ose organit të autorizuar për certifikim të standardeve kërkesë për vërtetimin e standardeve të vendosura ligjore mbi të cilat ka vendosur shenjat e veta. (3) Kërkesën nga paragrafi 2 i këtij neni duhet ta parashtojë organi i autorizuar që i kryen punët e përgatitjes së standardeve për certifikim pa vonesë dhe jo më vonë se tri ditë nga dita kur i ka kryer veprimet nga paragrafi. 1 të këtij neni.
--	---	-----------------------------	--

Koncept dokumenti në fushën e metrologjisë

	veprimtarive në metrologjinë ligjore, sipas kritereve të përcaktuara në rregulloren e ministrit të miratuar për këtë qëllim, me përjashtim të rasteve kur funksionet monitoruese të performancës së personave juridikë privatë, të autorizuar për kryerjen e veprimtarive në metrologjinë ligjore, u janë caktuar autoriteteve të tjera shtetërore me ligj ose kontratë të miratuar me ligj. Shfuqizimi i vendimit për autorizim 1. Drejtori i Përgjithshëm i Drejtorisë së Përgjithshme të Metrologjisë mund të shfuqizojë vendimin e autorizimit kur: a) nuk plotësohen kushtet për të cilat është dhënë autorizimi dhe nuk kryhen detyrat në mënyrën e kërkuar; b) cenohen rëndë detyrimet e caktuara në këtë ligj dhe aktet e nxjerra në zbatim të tij; c) mbajtësit të autorizimit i kanë ndodhur ndryshime që e bëjnë të pamundur respektimin e kushteve për të cilat është dhënë autorizimi. 2. Personi juridik dhe fizik, autorizimi i të cilit është shfuqizuar, sepse ai ka vepruar kundër rregullave, në mënyrë joprofesionale, si dhe në kundërshtim me sa parashikohet në autorizim, nuk mund të aplikojë për një autorizim të ri brenda një periudhe prej 3 vjetësh nga data që i është shfuqizuar autorizimi. 3. Personat fizikë dhe juridikë kanë të drejtën e ankimit kundër shfuqizimit të vendimit për autorizim. Kundër shfuqizimit të vendimit për autorizim, personat juridikë apo fizikë, pasi kanë shteruar të gjitha mjetet e ankimit administrativ pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Metrologjisë, në përputhje me Kodin e Procedurave Administrative mund të paraqesin ankim pranë gjykatës administrative, në përputhje me rregullat e parashikuara nga legjislacioni në fuqi për gjykatat administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative	
--	--	--

	Pavlefshmëria e autorizimit Autorizimi bëhet i pavlefshëm kur: a) mbaron afati i vlefshmërisë; b) drejtori i Përgjithshëm i Drejtorisë së Përgjithshme të Metrologjisë ka nxjerrë vendim për anulimin e autorizimit; c) i autorizuari heq dorë me shkrim nga autorizimi. Publikimi i vendimit për autorizim 1. Drejtoria e Përgjithshme e Metrologjisë nxjerr dhe publikon buletin zyrtar metrologjik periodikisht. 2. Vendimi për autorizim, ndryshimi i autorizimit, mbarimi i vlefshmërisë dhe shfuqizimi i tij publikohen në buletin zyrtar metrologjik dhe në faqen zyrtare të DPM-së. Detyrimet e personit të autorizuar 1. Personi juridik apo fizik, i autorizuar nga Drejtoria e Përgjithshme e Metrologjisë, sipas pjesës IV të këtij kreu, duhet: a) të kryejë veprimtarinë e tij profesionalisht dhe në përputhje me rregullat e vendimit për autorizim; b) të njoftojë menjëherë Drejtorinë e Përgjithshme të Metrologjisë për mbarimin e autorizimit ose për ndonjë ndryshim të kushteve të autorizimit; c) të mbajë dokumentacion të formave të ndryshme për problemet administrative që lidhen me qëllimin e autorizimit, në përputhje me rregullat, nëse nuk përcaktohet ndryshe nga ky ligj, ose me rregullat e përshtatura për zbatimin e tij; ç) t'i paraqesë Drejtorisë së Përgjithshme të Metrologjisë informacion të domosdoshëm, brenda afateve të caktuara dhe procedurave të përshkruara, për të dhënat e për verifikimin e instrumenteve matëse ligjërisht të kontrolluara. 2. Drejtori i Përgjithshëm i Drejtorisë së Përgjithshme të Metrologjisë përcakton afatet dhe		
--	---	--	--

Koncept dokumenti në fushën e metrologjisë

	procedurat për dhënien e informacionit për instrumentet matëse të verifikuara		
Inspektimi dhe mbikëqyrja metrologjike	Inspektimi metrologjik kryhet nga inspektorati që mbulon fushën e metrologjisë në përputhje me këtë ligj, si dhe me legjislacionin në fuqi për inspektimin në Republikën e Shqipërisë. Detyrat e subjektit të inspektimit 1. Personat juridikë apo fizikë, veprimtaritë e të cilëve janë subjekt i inspektimit, janë të detyruar ta ndihmojnë inspektorin dhe t'i japin atij të dhënat dhe informacionet e domosdoshme që lidhen me objektin e inspektimit. 2. Me kërkesë me shkrim të inspektorit, subjekti i inspektimit është i detyruar të japë ose të përgatisë, brenda një periudhe kohe të caktuar, të dhëna të plota dhe të sakta, informacione dhe regjistrime të nevojshme për kryerjen e inspektimit. Detyrat e inspektorit 1. Gjatë inspektimit metrologjik, një inspektor kontrollon: a) përdorimin e njësive ligjore të matjeve; b) konformitetin dhe përdorimin e instrumenteve matëse ligjërisht të kontrolluara; c) konformitetin e parapaketimeve dhe të shisheve enë matëse me masat e këtij ligji dhe me aktet nënligjore në zbatim të tij; ç) mënyrën se si mbahen dhe përdoren regjistrimet dhe dokumentet e përshkruara. 2. Në rastet kur kryerja e shërbimeve, objekt i këtij ligji, realizohet ekskluzivisht nga persona juridikë privatë, të autorizuar me një nga format e parashikuara në legjislacionin në fuqi, inspektimi metrologjik përfshin vetëm ekzaminimin fizik dhe	Kontrollin metrologjik mbi mjete matëse në qarkullim dhe përdorim, produktet e parapaketuara dhe shishet matëse, si dhe mbi përdorimin e drejtë të njësive matëse e kryen Zyra . Nëse organi kompetent inspektues gjatë kryerjes së mbikëqyrjes në fushën e tij të punës konstaton se ekziston dyshimi i arsyeshëm se janë shkelur dispozitat e këtij ligji ose aktet e nxjerra në bazë të tij, duhet të njoftojë menjëherë zyrën. Organet inspektuese janë të detyruara të bashkëpunojnë me Zyrën në fushën e kontrollit të metrologjisë drejtpërdrejt dhe përmes Këshillit Inspektues. Ministri përgjegjës për metrologjinë përcakton mënyrën e kryerjes së kontrollit mbi mjetet matëse në përdorim dhe atyre në qarkullim. Detyrat e kontrollit metrologjik mbi mjetet matëse në qarkullim ose përdorim, produktet e parapaketuara dhe shishet matëse dhe mbi përdorimin e drejtë të njësive matëse i kryejnë zyrtarët e autorizuar të Zyrës. Zyrtarët e autorizuar nga paragrafi paraprak janë inspektori dhe mbikëqyrësi i metrologjisë. Mbikëqyrësi metrologjik kryen procedura të thjeshta të kontrollit metrologjik përpara nxjerrjes së vendimit, parandalon dhe zbulon shkeljet dhe lëshon urdhërpagesa. Inspektori kryen procedura më kërkuese të kontrollit metrologjik, urdhëron masa për eliminimin e parregullsive dhe mangësive brenda afatit të caktuar prej tij, parandalon dhe zbulon kundërvajtjet dhe kryen masa e veprime të tjera sipas rregulloreve për kundërvajtjet dhe rregulloreve për kontrollin inspektues.	(1) Instituti kryen punë inspektuese lidhur me mbikëqyrjen e zbatimit të këtij ligji dhe akteve nënligjore të nxjerra në bazë të këtij ligji. (2) Punët e inspektimit të metrologjisë nga paragrafi 1 i këtij neni janë punë me kushte të veçanta të punës. Inspektor matës Neni 49 (1) Detyrat e inspektimit të metrologjisë i kryejnë inspektorët e metrologjisë: inspektori i lartë i metrologjisë, inspektori i metrologjisë, inspektori i metrologjisë II. inspektori i llojeve dhe i metrologjisë III. specie. (2) Kushtet për emërimin në postin e inspektorit të lartë të metrologjisë janë: studimet universitare universitare dhe pasuniversitare të kryera ose studimet universitare të integruara universitare dhe pasuniversitare ose studimet e specializuara të diplomuara profesionale në fushën e shkencave teknike, bioteknike, natyrore ose shoqërore, së paku katër vite përvojë pune në punët përkatëse, nga të cilat të paktën dy vjet përvojë pune në punë inspektuese dhe dhënie të provimit profesional shtetëror. Inspektori i lartë i metrologjisë kryen detyrat më komplekse të inspektimit që përfshijnë zgjidhjen e problemeve komplekse me një shkallë përgjegjësie për zbatimin korrekt të metodologjisë së punës, procedurave dhe teknikave profesionale.

	dokumentar të produkteve apo proceseve objekt të këtij ligji. Vetëm në raste përjashtimore dhe gjithmonë me vendim gjykate, inspektimi metrologjik mund të përfshijë edhe ekzaminimin laboratorik për të realizuar kontrollin e përcaktuar në pikën 1 këtij neni. 3. Në rastet kur inspektori vëren shkelje të këtij ligji, të çdo kontrate dhe/ose instrumenti, i cili ka fuqinë zbatuese të ligjit dhe ka si objekt kryerjen e shërbimeve të përcaktuara në këtë ligj, dhe të rregulloreve të miratuara ose informohet për çdo shkelje të tij nga subjekte të autorizuar për të kryer veprimtari metrologjike në një nga format e parashikuara në legjislacionin në fuqi, merr vendim aty për aty, por në çdo rast jo më vonë se 7 ditë nga konstatimi i shkeljes apo marrjes së informacionit nga subjektet e autorizuar prej ligjit dhe, sipas rastit, vendos një ose disa nga dënimet e mëposhtme: a) dënim me gjobë, që vendoset për të gjitha shkeljet e konstatuara në përputhje me nenin 54 të këtij ligji; b) pezullim të kryerjes së veprimtarive që janë në kundërshtim me këtë ligj ose me rregullat e nxjerra në zbatim të tij; c) bllokim të instrumentit matës në rast moskonformiteti, përveç rasteve të kryerjes së verifikimit nëpërmjet inspektimit nga persona juridikë privatë, të autorizuar me një format e parashikuara në legjislacionin në fuqi; ç) urdhërim të korigjimit të parregullsive dhe mangësive të konstatuara brenda një periudhe kohe të specifikuar; d) ndalimin e vendosjes në treg apo heqjen nga tregu të instrumenteve matëse ligjërish të kontrolluara, parapaketimeve dhe shisheve enë matëse. Informimi i subjektit të inspektuar Inspektori informon subjektin për kryerjen e inspektimit sipas legjislacionit në fuqi për inspektimin në Republikën	Inspektor mund të jetë kushdo që ka të paktën një arsim të lartë profesional dhe që ka dhënë provimin e inspektorit. Mbikëqyrës i metrologjisë mund të jetë kushdo që ka të paktën një arsim të mesëm profesional dhe një provim profesional për mbikëqyrës metrologjie. Zyrtari i autorizuar i cili nuk ka provim profesional duhet ta kalojë atë brenda një viti nga data e emërimit si inspektor ose e caktimit në postin e mbikëqyrësit të metrologjisë. Zyrtari i autorizuar shkarkohet nëse nuk e kalon provimin profesional për inspektor ose mbikëqyrës metrologjie në afatin e caktuar për arsye të tij. Zyrtarët e autorizuar duhet të përmirësojnë vazhdimisht njohuritë e tyre profesionale, të trajnohen dhe të marrin pjesë në testet e kualifikimit profesional. Përmbajtja dhe mënyra e zhvillimit të provimit profesional për inspektor ose mbikëqyrës metrologjie, si dhe përmbajtjen dhe mënyrën e verifikimit të aftësisë profesionale të zyrtarëve të autorizuar, e përcakton ministri përgjegjës për metrologjinë. Nëse gjatë kontrollit, inspektori konstaton se mjeti matës nuk plotëson kërkesat e këtij ligji dhe kërkesat metrologjike dhe teknike të rregulloreve të nxjerra në bazë të tij, nxjerr vendim me të cilin vendos heqjen e mjetit matës nga përdorimi ose qarkullimi. derisa të eliminohen mangësitë. Me vendim inspektori ndalon qarkullimin e produkteve të parapaketuara apo shisheve matëse. nëse nuk plotësojnë kërkesat e këtij ligji dhe kërkesat e rregulloreve të nxjerra në bazë të tij, kur bëhet fjalë për dispozitat që kanë të bëjnë me përshtatshmërinë e sasive faktike të përmbajtjes së	(3) Kushtet për emërimin në postin e inspektorit të metrologjisë janë: studimet universitare universitare dhe pasuniversitare të kryera ose studimet universitare të integruara universitare dhe pasuniversitare ose studimet profesionale të diplomuara profesionale në fushën e shkencave teknike, bioteknike, natyrore ose shoqërore, së paku tre vjet. me përvojë pune në punët përkatëse dhe të dhënë provimin profesional shtetëror. Inspektori matës kryen detyra komplekse inspektimi që përfshijnë zgjidhjen e problemeve dhe shkallën e përgjegjësisë për zbatimin korrekt të metodologjisë së punës, procedurave dhe teknikave profesionale dhe zbatimin e vendimeve individuale. (4) Kushtet për caktimin në pozitën e Inspektorit të Metrologjisë II. Llojet janë: studime universitare universitare të kryera ose studime profesionale me kohëzgjatje të paktën tre vjet në një profesion teknik ose natyror, të paktën tre vjet përvojë pune në punët përkatëse dhe dhënie të provimit profesional shtetëror. Inspektori matës II. kryen detyra inspektimi më pak komplekse që përfshijnë detyra të përcaktuara në mënyrë eksplicite dhe rutinë me aplikimin e metodologjisë, procedurave dhe teknikave profesionale të vendosura të punës. Në detyrat e mbikëqyrjes autorizohet të kryejë veprime deri në marrjen e vendimit. (5) Kushtet për caktimin në pozitën e inspektorit të metrologjisë III. Llojet janë: arsimi i mesëm profesional, së paku një vit përvojë pune në punët përkatëse dhe provimi profesional shtetëror i dhënë. Inspektori i metrologjisë III. kryen detyra të thjeshta inspektimi. Në detyrat e mbikëqyrjes autorizohet të kryejë veprime deri në marrjen e vendimit.
--	--	---	--

	e Shqipërisë, përveç rasteve kur një gjë e tillë cenon efektivitetin e inspektimit. Shqyrtimi dhe ankimi Shqyrtimi, marrja e vendimit përfundimtar dhe ankimi ndaj vendimit të inspektorit bëhen në përputhje me legjislacionin në fuqi për inspektimin në Republikën e Shqipërisë, në përputhje me Kodin e Procedurave Administrative dhe legjislacionin në fuqi për gjykatat administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative	produkteve të parapaketuara ose vëllimet aktuale të shisheve matëse, dhe nëse ato nuk janë etiketuar në përputhje me dispozitat e këtyre rregulloreve. Nëse gjatë inspektimit, inspektori konstaton se njësitë matëse përdoren në kundërshtim me rregulloren nga paragrafi i dytë ose i tretë i nenit 6 të këtij ligji, urdhëron shkelësin që brenda një afati të caktuar të korrigjojë parregullsinë e konstatuar. Mbikëqyrësi i metrologjisë mund të udhëheqë procedurat nga paragrafi i parë, i dytë dhe i tretë i këtij neni vetëm në rastet nga paragrafi i tretë i nenit 18.a të këtij ligji. Nëse, gjatë inspektimit, inspektori vlerëson se paralajmërimi është i mjaftueshëm duke pasur parasysh rëndësinë e shkeljes masë, ka të drejtë të paralajmërojë fillimisht verbalisht shkeljen dhe pasojat e saj dhe të caktojë një afat për eliminimin e saj. Konstatimet e tij, paralajmërimin e dhënë dhe afatin për ndreqjen e shkeljes i deklaron në procesverbal. Nëse shkelja nuk korrigjohet brenda afatit të caktuar dhe për këtë nuk ka arsye të arsyeshme, inspektori merr vendim nga paragrafi i parë, i dytë ose i tretë i këtij neni. Kundër vendimit nga paragrafi i parë, i dytë dhe i tretë i këtij neni, pranohet ankesa në ministrinë përgjegjëse për metrologjinë. Ankimi nuk e vonon ekzekutimin e vendimit. Gjatë kryerjes së kontrollit metrologjik, zyrtari i autorizuar ka të drejtë të hyjë në ambientet afariste ose prodhuese dhe automjetet ku ndodhen mjetet matëse, produktet e parapaketuara ose shishet matëse. Zyra ushtron kontroll mbi personin juridik ose individin e vetëpunësuar që e ka emëruar, në pjesën me të cilën ka të bëjë emërimi. Nëse Zyra konstaton se personi juridik ose sipërmarrësi individual që e ka emëruar nuk punon në përputhje me rregulloret	Kartela e inspektorit të metrologjisë (1) Inspektori i metrologjisë ka kartelë zyrtare që vërteton statusin, identitetin dhe autoritetin e tij zyrtar. (2) Forma dhe përmbajtja e formularit të letërnjoftimit zyrtar përcaktohen me rregullore të drejtorit të Institutit. Plani vjetor i punës Inspektimi metrologjik miraton planin vjetor të punës me pëlqimin e drejtorit të Institutit. Fillimi i procedurës (1) Inspektori është i detyruar të përpilojë procesverbal për inspektimin e kryer. (2) Nëse inspektori i metrologjisë gjatë kontrollit konstaton se me shkeljen e rregullores është kryer kundërvajtje ose vepër penale, është i obliguar që pa vonesë, e jo më vonë se në afat prej pesëmbëdhjetë ditë. (3) Inspektori nuk do të fillojë procedurë kundërvajtëse me kusht që parregullsitë e konstatuara të jenë eliminuar gjatë kontrollit ose jo më vonë se shtatë ditë nga dita e inspektimit, nëse bëhet fjalë për kundërvajtje për të cilën është shqiptuar gjobë në shumë prej 1000,00 deri në 10,000 HRK për personin fizik, ose nga 2,000,00 deri në 50,000 HRK për personin juridik. Të drejtat e inspektorit të metrologjisë
--	--	---	--

		ose se nuk i plotëson më kushtet për emërim, ai mund të revokojë vendimin për emërim. Ministri përgjegjës për metrologjinë përcakton mënyrën e ushtrimit të kontrollit mbi punën e personave juridikë të emëruar ose të sipërmarrësve individualë të vetëpunësuar, si dhe përmbajtjen dhe formën e kartelës zyrtare që përdoret për identifikimin e zyrtarëve të autorizuar që kryejnë kontrollin metrologjik.	Neni 53. (1) Gjatë kontrollit, inspektori i metrologjisë ka të drejtë të hyjë dhe të kontrollojë objektet afariste dhe objektet ku prodhohen, mbahen ose përdoren standardet ligjore dhe parapaketimet, pajisjet, pajisjet dhe mjetet e punës dhe automjetet, ka të drejtë të inspektojë librat e biznesit, aktet, regjistrat dhe raportet e testimit të organeve të autorizuar që mundësojnë pasqyrë në kryerjen e punëve që kanë të bëjnë me metrologjinë ligjore. (2) Inspektori i metrologjisë është i autorizuar në procedurën e mbikëqyrjes të kërkojë dhe shqyrtojë dokumente në bazë të të cilave mund të përcaktohet identiteti i personit fizik dhe juridik të mbikëqyrur, i personit përgjegjës në personin juridik dhe i personit fizik të kapur në mbikëqyrje, dhe personat e mbikëqyrur janë të obliguar që me kërkesë të inspektorit të sigurojnë dokumentin e kërkuar. (3) Organi i autorizuar dhe personat e tjerë juridikë dhe fizikë që i nënshtrohen inspektimit janë të obliguar që inspektorit të metrologjisë t'i mundësojnë kryerjen e inspektimit dhe t'i sigurojnë të dhënat dhe informatat e nevojshme, si dhe të ofrojnë njohuri në dokumentacionin afarist. (4) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese, inspektori mund të marrë deklarata nga përfaqësuesit e personave juridikë të mbikëqyrur, personat fizik dhe dëshmitarët. (1) Personat juridikë dhe fizikë të cilët i nënshtrohen mbikëqyrjes së inspektorit janë të obliguar të mundësojnë kryerjen e mbikëqyrjes në
--	--	--	--

			pajtim me dispozitat e nenit 53 të këtij ligji dhe t'i sigurojnë kushte për punë të papenguar. (2) Konsiderohet se personi juridik ose fizik i mbikëqyrur nuk e ka mundësuar mbikëqyrjen nga paragrafi 1 i këtij neni, dhe në rast se nuk i jep inspektorit pasqyrë të standardeve ose parapaketimeve që janë objekt. të mbikëqyrjes, dokumentacionin e kërkuar afarist dhe dokumentet tjera të nevojshme për konstatimin e gjendjes faktike në procedurën e mbikëqyrjes. (3) Personat juridikë dhe fizikë nga paragrafi 1 i këtij neni janë të obliguar që përkohësisht ta ndërpresin funksionimin e objektit të mbikëqyrur gjatë kontrollit, nëse inspektori me kërkesë të inspektorit ndryshe nuk ka mundur ta kryejë inspektimin ose ta konstatojë gjendjen faktike. Njoftimi i personit të mbikëqyrur Inspektori do të njoftojë personin përgjegjës të personit juridik të mbikëqyrur dhe personin fizik, nëse ka, për fillimin e mbikëqyrjes, përveç nëse konsideron se njoftimi do të zvogëlonte efektivitetin e mbikëqyrjes. Dorëzimi i të dhënave Personat juridikë dhe fizikë janë të detyruar të dorëzojnë ose përgatisin të dhëna të sakta dhe të plota, njoftime dhe dokumentacion afarist që u nevojiten për të kryer mbikëqyrjen inspektuese, me kërkesë me shkrim të inspektorit, brenda afatit të caktuar nga inspektori. Sekretet
--	--	--	---

			(1) Inspektori është i obliguar që dokumentacionin, faktet dhe të dhënat e konstatuara ose krijuara gjatë procedurës së inspektimit t'i ruaj si sekret zyrtar, si dhe identitetin e parashtruesit të kërkesës. (2) Dokumentacionin, faktet, të dhënat dhe identitetin e parashtruesit të kërkesës të përcaktuara në mbikëqyrjen inspektuese, inspektori ose nëpunësi tjetër civil mund t'ua dorëzojë gjykatave, organeve të administratës shtetërore që zhvillojnë procedurë për kundërvajtje dhe organeve të tjera shtetërore vetëm me kërkesën e tyre të arsyetuar me shkrim. , në proceset gjyqësore dhe administrative nga juridiksioni i tyre. Detyrat e inspektorit të metrologjisë Neni 58 Në kryerjen e detyrave të inspektimit, inspektori i metrologjisë mbikëqyr: 1. ligjshmërinë dhe ekspertizën në kryerjen e punëve metrologjike 2. përdorimi i njësive matëse ligjore 3. ligjshmërinë dhe ekspertizën e punës në procesin e konfirmimit të përputhjes së standardeve me rregulloret e metrologjisë, në procesin e testimit të llojit të standardeve dhe të certifikimit të standardeve ligjore. 4. përdorimi i standardeve ligjore 5. Zbatimi i matjeve zyrtare
--	--	--	---

			6. korrektësia e parapaketimeve dhe shisheve si enë matëse në kuptim të dispozitave të këtij ligji. 7. ligjshmërinë dhe ekspertizën e punës së personave juridikë dhe fizikë të autorizuar për zbatimin e dispozitave të këtij ligji. 8. mënyrën e mbajtjes dhe përdorimit të dokumentacionit dhe shënimeve të përcaktuara 9. çështje të tjera me rëndësi për përcaktimin dhe vlerësimin e ligjshmërisë dhe ekspertizës së punës dhe zbatimin e dispozitave të këtij ligji. Detyrat dhe kompetencat e inspektorit të metrologjisë (1) Në kryerjen e detyrave të inspektimit nga neni 58 i këtij ligji, inspektori i metrologjisë me vendim mund të shqiptojë masa administrative: 1. të urdhërojë eliminimin e parregullsive dhe mangësive të konstatuara brenda një afati të caktuar 2. të ndalojë përdorimin, të tërhiqet nga tregu, d.m.th. të ndalojë vënien në dispozicion në treg të mjeteve matëse të ligjshme, parapaketimeve dhe shisheve si kontejnerë matëse që nuk përputhen me kërkesat e përcaktuara dhe t'i shënojë ato në mënyrë të përshtatshme. 3. të ndalojë zbatimin e veprimeve që janë në kundërshtim me ligjin ose me rregulloret në zbatim 4. të ndalojë funksionimin dhe të fillojë procedurën e revokimit të vendimit për miratimin e organit të
--	--	--	--

			autorizuar që nuk i plotëson më kërkesat e përcaktuara metrologjike. 5. të ndalojë punën dhe të fillojë procedurën për heqjen e autorizimit të topografit të autorizuar ose të teknikut të autorizuar të servisit i cili nuk i kryen detyrat për të cilat është i autorizuar profesionalisht dhe ligjërisht. 6. të urdhërojë marrjen e masave tjera të autorizuar me këtë ligj dhe me akte të tjera. (2) Masën administrative nga paragrafi 1 pika 1, 3, 4, 5 dhe 6 të këtij neni, inspektori i metrologjisë e shqipton me aktvendim pa vonesë, e më së voni në afat prej tetë ditësh nga data. të shkeljes së konstatuar. (3) Mënyra e shënimit të standardeve, përkatësisht parapaketimeve nga paragrafi 1. pika 2. të këtij neni, përcaktohet me rregullore të drejtorit të Institutit. (4) Masën administrative nga paragrafi 1. pika 2. të këtij neni, me aktvendim gojor e merr inspektori i metrologjisë. Inspektori matës është i detyruar ta shënojë vendimin gojor në procesverbalin e inspektimit të kryer. Vendimi me gojë do të jepet me shkrim, jo më vonë se brenda tetë ditëve nga data e vendimit gojor. (5) Inspektori metrologjisë nuk do të nxjerrë vendim për masën administrative nga paragrafi 1 i këtij neni në rastet kur parregullsitë e konstatuara janë eliminuar gjatë kontrollit me kusht që të përmbushen dispozitat nga neni 52 paragrafi 3 i
--	--	--	--

			këtij ligji. të cilën inspektori do ta përcaktojë dhe e deklarojë në procesverbal. Vulosja Kur vendimet e marra në bazë të këtij ligji ose ligjeve të tjera ekzekutohen me vulosje, mënyra e vulosjes përcaktohet me rregullore të drejtorit të Institutit. Detyrimi për të informuar organin kompetent Nëse gjatë inspektimit, inspektori i metrologjisë konstaton shkelje të rregulloreve ose akteve të tjera të përgjithshme dhe për trajtimin e këtyre shkeljeve është përgjegjës një organ tjetër shtetëror, ai është i detyruar të njoftojë pa vonesë organin kompetent. Fillimi i një mosmarrëveshje administrative Kundër vendimit të inspektorit metrologjik nuk mund të bëhet ankim, por mund të hapet kontest administrativ. Procesverbali i inspektimeve të kryera (1) Inspektori i metrologjisë mban evidencë për inspektimet e kryera. (2) Mënyra e mbajtjes së evidencës është e përcaktuar me rregullore të drejtorit të Institutit.
--	--	--	--

Kapitulli 3.1: Opsioni asnjë ndryshim

Opsioni pa asnjë ndryshim do të ruante status quon dhe problemi ekzistues do të vazhdon të krijoj efekte të pa dëshiruara në fushën e Metrologjisë duke i dëmtuar konsumatorët dhe duke krijuar konfuzion te subjektet e konkurrencës së lirë në tregun e Republikës së Kosovës. Ky opsion nuk do ti adresonte shkaqet që prodhojnë efekte negative duke sjellë si pasoje një vazhdimësi të situatës momentale, ku si pasojë do të krijoheshin hapësira për cenimin e konkurrencës së lirë në treg si dhe do të zvogëlohej efikasiteti i zhvillimit të AMK-së, emërimit të TVK, autorizimit të trupave për përgatitjen e instrumenteve matëse për verifikim dhe mbikëqyrje profesionale metrologjike të tregut. Gjithashtu, status quo do të lejonte hapësirë për konfuzitet në interpretim të ligjit, përzierje të kompetencave institucionale.

Kapitulli 3.2: Opsioni për përmirësimin e zbatimit dhe ekzekutimit pa ndryshime ligjore

Opsioni për ‘përmirësimin e zbatimit dhe ekzekutimit’ është një opsion tjetër i konsideruar nga grupi punues. Ky opsion shkon në përmirësimin e mënyrave për arritjen e objektivave përmes zbatimit të duhur të detyrimeve ekzistuese ligjore. Në këtë kuadër, grupi punues mbas diskutimeve dhe analizave gjatë punësive të mbajtura ka propozuar që ekziston mundësia të arrihen disa nga objektivat e përcaktuar në koncept dokument duke e përmirësuar pjesërisht zbatimin e duhur të detyrave ekzistuese ligjore. Në këtë mënyrë mundësohet që me buxhet të shtuar të synohen dy objektiva bazë siç janë: rritja e numrit të stafit, trajnimeve, si dhe aktiviteteve shtesë për sensibilizimin e operatoreve dhe konsumatorëve për t’iu përmbajtur dhe respektuar dispozitat ligjore në fuqi. Por në anën tjetër, ky opsion nuk do ti adresonte në masë të caktuar efektet dhe shkaqet të cilat shpien tek problemi kryesor që është analizuar në këtë Koncept Dokument. Gjithashtu, problemet që janë identifikuar në këtë Koncept Dokument janë kryesisht të ndërlidhura me bazën aktuale ligjore dhe si e tille mund të adresohen vetëm me ndërhyrje në dispozitat ligjore në fuqi si dhe duke pas parasysh harmonizimin me ligjin për inspektoratin dhe atë për kundërvajtje.

Kapitulli 3.3: Opsioni i tretë

Problemi që është identifikuar në këtë Koncept Dokument “**Nevoja për avancimin e metrologjisë në përputhje me zhvillimet e tregut dhe praktikat më të mira ndërkombëtare ose njëkohësisht edhe harmonizimi me legjislacionin vendore** ” është kryesisht i ndërlidhur me bazën aktuale ligjore.

Si rrjedhojë, opsioni i tretë, bazuar në analizat e grupit punues të mbështetura edhe në analizën e legjislacionit të vendeve të regjionit, paraqet opsionin që do të shkonte përtej përmirësimit të zbatimit dhe ekzekutimit të kornizës aktuale ligjore. Andaj, propozimi në këtë rast është për të hartuar ligj të ri në fushën e metrologjisë, andaj është edhe opsioni i rekomanduar për miratim.

Përmes këtij opsioni synohet të arrihet ndryshimi i politikave ekzistuese në avancimin e Metrologjisë në përputhje me zhvillimet e tregut duke aplikuar praktikat më të mira ndërkombetare në këtë fushë. Më konkretisht përmes hartimit të Ligjit të ri për Metrologji do të përcaktohet qartë:

- Forma e aplikimit për operatorët ekonomik për emërim si TVK dhe autorizimin e operatorëve ekonomik për përgatitjen e instrumenteve matëse për verifikim duhet të pasoj me shpallje publike nga AMK. Shpalljet publike bëhen nga AMK sipas nevojave por jo më shumë se 2 herë në vit.
- Në bazë të krahasimit të ligjeve për metrologji të Shqipërisë, Kroacisë dhe Sllovenisë, emërimi ose autorizimi i trupave për shërbime metrologjike, bëhet atëherë kur Metrologjia (AMK) nuk ka kapacitete teknike t’i realizojë vetë këto detyra dhe për sa është e lejueshme nga legjislacioni dhe instrumente të tjera në fuqi, që kanë forcën zbatuese të ligjit.
- Do të caktohen rastet e pezullimit dhe revokimit të vendimeve për emërim dhe autorizim të Operatorëve ekonomik dhe të atyre që janë në procedurë.

- Përcaktimi ligjorë që TVK-të do të emërohen në raste të mungesës së kapaciteteve të AMK-së në raport me kërkesat. AMK dhe TVK do të ofrojnë shërbime njëkohësisht në fushën e njëjtë të metrologjisë ligjore.
- Procedura ligjore për kalibrimin/verifikimin e saktësisë së instrumenteve matëse medicinale si pajisje matëse ligjore.
- Përcaktimi se krijimi i komisionit për vlerësimin e kushteve për autorizim bëhet me vendim nga drejtori i AMK-së. Vendimi i komisionit është i vlefshëm tre (3) vite.
- Përcaktimi se frekuenca e kalibrimit për etalonët e matjes, do të rekomandohet nga specialisti i laboratorit.
- Duke i analizuar ligjet për metrologji të Sllovenisë dhe Kroacisë si praktika të mira, me ligjin e ri për metrologji do të përcaktohen qartë detyrat dhe përgjegjësitë e Mbikëqyrjes metrologjike dhe Inspektimit metrologjik.
- Rregullimi më preciz i mbikëqyrjes profesionale të metrologjisë duke përfshirë:
 - Mbikëqyrjen profesionale të trupave për vlerësim të konformitetit për fushat specifike të metrologjisë ligjore.
 - Mbikëqyrja profesionale e trupave të autorizuara për shërbime metrologjike.
 - vlerësimin e pajisjeve matëse- Mbikëqyrja e pajisjeve metrologjike për të vlerësuar saktësinë dhe besueshmërinë e tyre në përputhje me ligjin , aktet nënligjore dhe standardet e përcaktuara- verifikim i jashtëzakonshëm.
 - Zbulimi i parregullsive përmes verifikimeve të jashtëzakonshme: identifikimi dhe dokumentimi i çdo parregullsie, defekti ose problemi që ndikon në saktësinë e matjeve të bëra me pajisjet metrologjike.
 - Raportimi i rezultateve; Përgatitja dhe dorëzimi i raporteve të detajuara mbi rezultatet e mbikëqyrjes të Drejtorit i Përgjithshëm i AMK-së, duke përfshirë çdo rekomandim për përmirësime ose korrigjim të nevojshëm.
 - Zbatimi i ligjeve, akteve nënligjore dhe standardeve ndërkombëtare: siguron që pajisjet që janë në përdorim janë në përputhje me ligjin, aktet nënligjore si dhe me standardet ndërkombëtare të fushës përkatëse.
 - Ekspertiza profesionale me kërkesë të institucioneve për zbatimin e ligjit
- Përcaktimi ligjor që inspektimi do të bëhet nga Inspektorati Qendror i Tregut dhe i formës së bashkëpunimit me AMK-në.

- Përcaktimi i sanksioneve administrative dhe gjobave për shkeljet ligjore.
- Thjeshtësimi dhe planifikimi për digjitalizimin e aplikimit për emërimin e TVK dhe autorizim të operatorëve ekonomik që ofrojnë shërbime metrologjike.

Kapitulli 4: Identifikimi dhe vlerësimi i ndikimeve të ardhshme

Tabela më poshtë paraqet ndikimet më të rëndësishme që janë identifikuar. Shtojcat 1 deri 4 paraqesin vlerësimin e të gjitha ndikimeve në përputhje me mjetet për identifikimin e ndikimeve ekonomike, shoqërore, mjedisore dhe ndikimeve të drejtave themelore. Këto mjete janë të listuar në Manualin për Hartimin e Koncept Dokumenteve. Katër shtojcat gjithashtu tregojnë vlerësimin e rëndësisë së ndikimeve të ndryshme dhe nivelin e preferuar të analizës.

Figure 6: Ndikimet më të rëndësishme të identifikuara për kategorinë e ndikimit

Kategoritë e ndikimeve	Ndikimet përkatëse të identifikuara
Ndikimet ekonomike	Në mbrojtjen e konsumatorit dhe konkurrencën.
Ndikimet shoqërore	Në informimin e publikut, parandalimin dhe luftimin e krimit ekonomik dhe siguri.
Ndikimet mjedisore	ka ndikime në mbrojtjen e mjedisit.
Ndikimet në të drejtat themelore	Në të drejtën për administrim të mirë.
Ndikimi gjinor	Nuk ka ndikime relevante.
Ndikimet e barazisë sociale	Nuk ka ndikime relevante.
Ndikimet tek të rinjtë	Nuk ka ndikime relevante.

Ndikimet në ngarkesën administrative	Ka ndikime në zvogëlimin e barrës administrative
Ndikimi i NVM-ve	Ka ndikime në rritjen e besueshmërisë e shërbimeve ose produkteve.

4.1. Ndikimet ekonomike

Të identifikuar janë në: Qëndrueshmëri ekonomike, mbrojtje e konsumatorëve me saktësinë në sasinë e produkteve, mbrojtjen e shëndetit të konsumatorëve, dhe konkurrencën në këtë fushë të ekonomisë. Pyetjet kryesore që janë trajtuar nga grupi punues për të identifikuar këto ndikime kanë qenë:

- A do të ketë qëndrueshmëri ekonomike të bizneseve që merren me prodhim të produkteve dhe shitje të produkteve?
- A do të sigurohet një mbrojtje më e mirë konsumatorëve lidhur me saktësinë e sasisë së produkteve në treg?
- A do të sigurohet mbrojtje më e mirë shëndetësore me verifikimin e saktësisë së pajisje shëndetësore
- A do të zhvillohet një konkurrencë më e drejtë dhe a do të hapen biznese të reja që rrisin konkurrencën?

Opsioni 1, që është opsioni *status quo*, me këtë opsion do të vazhdojnë problemet e njëjta lidhur me qëndrueshmërinë ekonomike të bizneseve të cilët merren me prodhimin dhe shitjen e produkteve. me mbrojtjen e konsumatorit dhe në zhvillimin e konkurrencës së drejtë për biznese që mund të ofrojnë shërbime metrologjike, Kjo gjendje edhe mund të përkeqësohet për shkak të mbikëqyrjes së ulët të tregut , konkurrencës jo të drejtë dhe shërbime shëndetësore me pajisje që nuk e dimë saktësinë e matjeve.

Opsioni 2, që ndryshon mënyrën e zbatimit të legjislacionit aktual, gjithashtu nuk do të ketë ndikim të konsiderueshëm në ofrimin e shërbimeve metrologjike, por do të ndikoj ndjeshëm në ngritjen e cilësisë dhe mbrojtjen e konsumatorit. Kjo ngase do të rritet dhe profesionalizohet mbikëqyrja metrologjike . Nuk mund të parashihet përparime të dukshme sa i përket konkurrencës së drejtë për biznese që duan të ofrojnë shërbime metrologjike si dhe mbrojtja e shëndetit publik.

Me opsionin 3, që parasheh ndryshime legjislative, priten ndikime më pozitive në qëndrueshmëri ekonomike të bizneseve prodhuese dhe tregtare që ndërlidhen me shërbime metrologjike , mbrojtje të konsumatorëve që lidhen direkt me kërkesat për shërbime metrologjike, konkurrencë të drejtë për të gjithë bizneset që mund të ofrojnë shërbime metrologjike dhe shërbime shëndetësore me pajisje medicinale që e kanë saktësinë e verifikuar . Me opsionin 3 vlerësohet se konkurrenca do të zhvillohet në mënyrë më të drejtë.

4.2. Ndikimet shoqërore

Ndikimet shoqërore të identifikuara gjatë analizës janë: informimin e publikut, parandalimi i krimit ekonomik, sigurinë dhe shëndetin e qytetareve. Pyetjet kryesore të trajtuara për të vlerësuar këto ndikime kanë qenë:

- A do të informohen më mirë konsumatorët dhe bizneset për rëndësinë e shërbimeve metrologjike?
- A do të rritet cilësia e shërbimeve medicinale?
- A do të rriten kapacitetet e zbatimit të ligjit, gjegjësisht verifikimi i saktësisë dhe mbikëqyrja metrologjike e tregut?

4.2.1. Informimi i publikut

Opsioni 1 nuk ka ndikim në informimin e konsumatorëve dhe bizneseve. Do të vazhdoj gjendja e njëjtë posaçërisht për konsumatorët, ku ata nuk do të informohen në mënyrë adekuate për shërbimet metrologjike, avancimin e shërbimeve metrologjike dhe konkurrencë të drejtë për të gjitha trupat që duan të emërohen ose autorizohen për ofrimin e shërbimeve metrologjike.

Opsioni 2, veçanërisht aktivitetet për mbikëqyrjen metrologjike të tregut, do të ndikojnë që informimi i konsumatorëve të jetë dukshëm më i lartë ngase organi i mbikëqyrjes do të jetë më profesional duke i zbatuar rregullat e parapara me legjislacionin aktual. Ndikim të njëjtë do të ketë edhe

Opsioni 3, mirëpo ky opsion në dallim nga opsioni 2 parasheh avancim të shërbimeve metrologjike sidomos në mbrojtje të shëndetit publik dhe mbrojtjet të konkurrencës. Kjo dhe aktivitetet tjera të parapara do të ndikojnë konsiderueshëm pozitivisht në rritjen e cilësisë dhe informim më të mirë të konsumatorit.

4.2.2. Krimi dhe siguria

Opsioni 1 nuk do ti parandaloj dhe luftoj informalitetin dhe dukuritë tjera të ndaluara me ligj në këtë fushë. Do të vazhdohet me kapacitetet e njëjta për zbatimin e ligjit që nuk sigurojnë në mënyrë adekuate cilësinë e shërbimeve sidomos në mbrojtje të shëndetit të qytetarëve dhe konkurrencës së drejtë në emërimin dhe autorizimin e operatorëve ekonomik për dhënjën e shërbimeve metrologjike konsumatorëve.

Opsioni 2 ka ndikim evident pozitiv në dukuritë e lartpërmendura dhe në rritjen e sigurisë, meqë do të rritet mbikëqyrja dhe do të ketë trajnime shtesë për stafin e përfshirë.

Opsioni 3 ndikon në parandalimin dhe luftimin efikas të dukurive negative të cekura në këtë dokument, pasi që synohet të eliminohen problemet e paraqitura deri me tani, duke rritur besueshmërinë në shërbime metrologjike, shitje të produkteve që lidhen direkt me shërbime profesionale metrologjike, mbrojtjen e shëndetit të publikut dhe konkurrencë të drejtë në emërimin dhe autorizimin e bizneseve që duan të ofrojnë shërbime metrologjike.

Gjithashtu në opsionin 3 parashihet rritja e stafit dhe avancimi shërbimeve metrologjike, që nënkupton rritje të mbikëqyrjes metrologjike por edhe të inspektimit përmes inspektoratit qendror të mbikëqyrjes së tregut në luftimin e krimit dhe ofrimin e sigurisë për biznese dhe qytetarë me zbatim të ligjit.

4.3. Ndikimi në të drejtat themelore

E drejta themelore në këtë fushë, është e drejta për administrim të mirë në kuptim të avancimit të shërbimeve metrologjike. Pyetjet që janë vlerësuar nga grupi punues për matjen e ndikimit në këtë të drejtë janë:

- A do të thjeshtohet procedura administrative për bizneset apo do të komplikohet?
- A ndikohet efikasiteti i administratës në marrjen e vendimeve (p.sh. marrja e vendimeve, afatet procedurale)?

Opsioni 1 nuk avancoi të drejtën për administrim të mirë, për avancim të shërbimeve metrologjike dhe konkurrencë të drejtë për emërimet dhe autorizime për arsye se do të vazhdojnë problemet e njëjta me mungesën e bazës ligjore. Ky ndikim negativ do të vazhdojë edhe me

Opsionin 2, ngase kjo çështje nuk mund të zgjidhet vetëm me ndryshime ligjore. Në këtë drejtim,

Opsioni 3 që parasheh procedura dhe kompetenca të qarta si dhe përputhshmëri të afateve ligjore me LPPA, rrisin konsiderueshëm gjasat që e drejta për administrim të mirë do të sigurohet në mënyrë adekuate për palën. Kësaj do të kontribuoj edhe digjitalizmi i procedurave të planifikuara me opsionin 3.

Kapitulli 4.1: Sfidat me mbledhjen e të dhënave

Grupi Punues për hartimin e koncept dokumenti në strukturën e tij përbërëse është përfaqësuar me zyrtarë të fushës së metrologjisë të cilët kanë mundësuar qasjen dhe sigurimin e informacionit teknik të nevojshme për të punuar të gjithë anëtarët e grupit punues në koncept dokument. Grupi punues është udhëhequr nga z.v. Drejtorja e përgjithshme e në Agjencinë e Metrologjisë së Kosovës, duke mundësuar kështu sigurimin e informacionit primar teknik të nevojshëm për të hartuar koncept dokumentin si dhe analizuar ligjin në fuqi. Këto informata i kanë ndihmuar të gjithë anëtarët e grupit punues të identifikojnë më mirë shkaqet dhe efektet në përcaktimin e problemit kryesor. Gjithashtu, në përbërje të grupit punues ka qenë edhe përfaqësues të Sekretariatit Koordinues të Qeverisë, Divizionit për Koordinim të Politikave, Departamentit Ligjor, Inspektoratit, standardizimin, si dhe Departamentit për buxhet dhe Financave duke mundësuar kështu një kompozicion të përshtatshëm dhe te gjerë të grupit punues për të siguruar informata esenciale për të hartuar këtë dokument sipas udhëzuesit dhe doracakut për hartimin e koncept dokumenteve. Gjithashtu, koncept dokumenti i është nënshtruar të gjitha procedurave të parapa me udhëzues për konsultim dhe diskutim publik duke mundësuar mbledhjen e informacioneve të nevojshme edhe nga palët e interesit. Gjatë, hartimit të koncept dokumentit nuk ka pasur raste të cilat kanë paraqitur sfida në mbledhjen e informacionit apo raste të cilat kanë cenuar ecurinë e punës si pasojë e mungesës së informacionit esencial.

Kapitulli 5: Komunikimi dhe konsultimi

Do të plotësohet pas konsultimit paraprak dhe publik

Figura 7: Përmbledhje e aktiviteteve të komunikimit dhe konsultimit të kryera për një koncept dokument

Procesi i konsultimit synon: - [jepni informacionin këtu] - [Kur KD-ja dërgohet për konsultime publike, kolona për buxhet duhet të fshihet.] - [Kur KD-ja dërgohet për konsultime publike, titulli i kolonës 'Afati Indikativ' duhet të ndryshohet në 'Afati kohor'.]						
Qëllimi kryesor	Grupi i synuar	Aktiviteti	Komunikimi/njoftimi	Afati indikativ	Buxheti i nevojshëm	Personi përgjegjës

Kapitulli 6: Krahاسimi i opsioneve

Opsioni i parë (1) dhe opsioni i dytë (2) nuk do të kenë ndikime pozitive në adresimin e problemit kryesor të identifikuar në këtë Koncept Dokument. Përkundrazi, mund të kenë ndikim të kundërt në problemin e identifikuar duke rritur peshën negative të efekteve në avancimin e shërbimeve metrologjike, mbrojtjen e shëndetit të qytetarëve dhe në mbrojtje të konkurrencës. Në anën tjetër, opsioni i tretë (3) do të ketë ndikim të drejtpërdrejtë në përmirësimin e infrastrukturës ligjore e cila rregullon dhe mbron dhe konkurrencën dhe avancon shërbimet metrologjike në Republikën e Kosovës.

Problemi që është identifikuar në këtë Koncept Dokument “Nevoja për avancimin e metrologjisë në përputhje me zhvillimet e tregut dhe praktikat më të mira ndërkombëtare” është kryesisht i ndërlidhur me bazën aktuale ligjore. Opsioni i tretë (3) do të sjell ndryshime substanciale në politikën ekzistuese, ku përmes hartimit të ligjit të ri për Metrologjinë synohet përmirësimi i kornizës ligjore dhe zbatimi efektiv i ligjit.

Kapitulli 6.1: Planet e zbatimit për opsionet e ndryshme

[Përmbledhni shkurtimisht Opsionin 2. Përshkruani se si ky opsion adreson problemin kryesor, shkaqet dhe efektet e identifikuara në Pemën e Problemit.]

Figura 8: Plani i zbatimit për Opsionin 2

Qëllimi i politikës	Përmirësimi i kornizës ligjore në fushën e metrologjisë		Shifra e koston së pritur
Objektivi strategjik	Ndërtimi i një mjedisi biznesi të drejtë, të adaptueshëm dhe konkurrues		
	Produkti, aktivitetet, viti dhe organizata/departamenti përgjegjës		

Koncept dokumenti në fushën e metrologjisë

Objektivi Specifik 1: Rritja e cilësisë dhe besueshmëri së në shërbimet metrologjike, përmes akreditimit të 9 laboratorëve aktual, zgjerimit të fushave në metrologjinë ligjore, emërimi i trupave për vlerësim të konformitetit për fushat specifike të metrologjisë ligjore dhe autorizimi i trupave për	Outputi 1.1 Akreditimi i laboratorëve							
		Aktiviteti 1.1.1						
		Aplikimi për akreditim	2	2	2	3	X	AMK 45.000 euro euro për 4 vite
		1.2.2 Rekrutim i stafit të ri	5	7	9	11	21	AMK 13.860 euro për vit
		1.2.3. trajnimi i stafit në fushën e metrologjisë		X	X	X	X	AMK 30.000,00 euro për 4 vite

--	--

[Përmbledhni shkurtimisht Opsionin 3. Në këtë nënkapitull është paraqitur plani i zbatimit për opsionin e tretë (3), që është edhe opsioni i rekomanduar pasi që synon përmirësimin e kornizës ligjore në fushën e metrologjisë]

Figura 9: Plan i zbatimit për Opsionin 3

Qëllimi i politikës	Përmirësimi i kornizës ligjore në fushën e metrologjisë								Shifra e kostos së pritur
Objektivi strategjik	Ndërtimi i një mjedisi biznesi të drejtë, të adaptueshëm dhe konkurrues								
	Outputi, aktivitetet, viti dhe organizata/departamenti përgjegjës								
<i>Objektivi Specifik 1:</i> Hartimi i legjislacionit primarë dhe sekondarë duke përfshirë harmonizimi n me legjislacionin përkatës në	Produkti 1.1 Hartimi i ligjit dhe akteve nenligjore		Viti 1	Viti 2	Viti 3	Viti 4	Viti 5	Institucioni /departamenti përgjegjës	Kostoja totale €
		Aktiviteti 1.1.1 Themelimi i grupit punues dhe hartimi i ligjit	x						6000.00 €
		Konsultimet ndërministr ore	x						500.00

Koncept dokumenti në fushën e metrologjisë

fushën e metrologjisë		1.1.2Konsultimi publik përmes platformës përkatëse online	x						1,500.00
		1.1.3Përgatitja e materialeve për miratim të Qeverisë	x						500.00
		1.1.4 Informimi i palëve të interesit lidhur me ligjin							1,500.00
	1.2 Hartimi i akteve nënligjore qe derivojne nga Ligji për metrologji	1.2.1Themelimi i grupit punues dhe hartimi i akteve nënligjore		x	x				3000.00
		1.2.2 Konsultimet ndërmministr ore		x	x				500.00
		1.2.3Konsultimi publik përmes		x	x				1500.00

Koncept dokumenti në fushën e metrologjisë

		platformës përkatëse online							
		1.2.4 Informimi i palëve të interesit		x	x				1,500.00
<i>Objektivi Specifik 2</i> Rritja e cilësisë dhe besueshmëri së në shërbimet metrologjike	Produkti 2.1 Akreditimi i laboratorëve kalibrues/test uese dhe verifikues		Viti 1	Viti 2	Viti 3	Viti 4	Viti 5	INSTITUCIO NI /DEPARTAMENTI PËRGJEGJËS	Kostoja totale €
		Aktiviteti 2.1.1 Aplikimi për akreditim	2	2	2	3	x	AMK	45.000 për 4 vite
<i>Objektivi specifik 3</i> Avancimi i shërbimeve në fushën e Metrologjisë Ligjore.	Produkti 3.1 Krijimi dhe zhvillimi i laboratorëve të reja		Viti 1	Viti 2	Viti 3	Viti 4	Viti 5	INSTITUCIO NI /DEPARTAMENTI PËRGJEGJËS	Kostoja totale €
		3.1.1 Furnizimi me pajisje për laboratorët e metrologjisë	x	x	x	X	x	AMK	1.200.000,00 për 4 vite
			5	7	9	11	21	AMK	

Koncept dokumenti në fushën e metrologjisë

		3.1.2 Rekrutim i stafit te ri							13.860 për vit
		3.1.3 trajnimi i stafit ne fushën e metrologjisë		x	x	x	x	AMK	30.000,00 për 4 vite
		3.1.4 Furnizimi me pajisje, inventarë si dhe material shpenzues për zyre për stafin e rekrutuar	x	x	x	x	x	AMK	42.000,00 për 5 vite
<i>Objektivi Specifik 4</i> Thjeshtëzimi dhe digjitalizimi i mënyrës së aplikimit për ofrimin e shërbimeve metrologjike	<i>Produkti</i> 4.1 Softueri i zhvilluar		Viti 1	Viti 2	Viti 3	Viti 4	VITI5	INSTITUCIO NI /DEPARTAM ENTI PËRGJEGJËS	Kostoja totale €
		<i>Aktiviteti</i> 4.1.1 Kontraktimi për zhvillimin e softuerit		x	x			AMK	100.000.0 0

Koncept dokumenti në fushën e metrologjisë

Objektivi 5 Zhvillimi i fushatës vetë dijesuese dhe informuese	Outputi 5.1 Fushatë informuese/v etdijesuese		Viti 1	Viti 2	Viti 3	Viti 4	VITI5	INSTITUCIO NI /DEPARTAM ENTI PËRGJEGJËS	Kostoja totale €
		Aktiviteti 5.1.1 Mbajtja e sesioneve informuese me sektorin prodhues lidhur me shërbimet metrologjike , përgatitja dhe shpërndarja e broshurave Dhe krijimi i programeve per promovim ne TV media dhe ato te shkruara	x	x	x	x	x	AMK	15.000.00

Kapitulli 6.2: Tabela e krahasimit me të tre opsionet

Tabela në vijim paraqet krahasimin e opsionit duke përdorur analizën shumë kriterëshe. Nga kjo tabelë rezulton se opsioni më i përshtatshëm është Opsioni 3 – Opsioni për hartimin e Ligjit të ri për Metrologjinë. Analiza është bazuar kryesisht në ndikimet ekonomike dhe ato shoqërore të elaboruara në Kapitullin 4 të këtij Koncept Dokumenti, si dhe në raport me kostot e opsioneve.

Figura 10: Krahasimi i opsioneve

Mjeti i krahasimit: Analiza shumë kriterëshe									
Ndikimet relevante pozitive	Opsioni 1: Asnjë ndryshim			Opsioni 2: Përmirësimi i zbatimit dhe ekzekutimit			Opsioni 3:		
Ekonomike	--			-			++		
Shoqërore	--			+			++		
Kostot relevante	++			+			--		
Vlerësimi i ndikimit të pritshëm buxhetor	Viti 1	Viti 2	Viti 3	Viti 1	Viti 2	Viti 3	Viti 1	Viti 2	Viti 3
Përfundimi	Nuk rekomandohet			Nuk rekomandohet			Rekomandohet		

Kapitulli 7: Konkluzionet dhe hapat e ardhshëm

Sipas të gjitha analizave të bëra nga ky Koncept Dokument, i vetmi opsion që garanton adresimin e problemeve të identifikuara në fushën e konkurrencës është hartimi i një ligji të ri. Shkaqet kryesore që na kanë drejtuar në identifikimin e problemit kryesor janë efektet të cilat krijohen nga dispozita ligjore që më pas paraqesin vështirësi në funksionimin e AMK-së në ofrimin e shërbimeve metrologjike mbrojtjen shëndetit të qytetarëve, mbrojtjen e tregut dhe konkurrencës. Opsioni i tretë (3) i cili është edhe opsioni i rekomanduar, bazuar në analizat e grupit punues të këtij Koncept Dokumenti nuk paraqet vështirësi financiare për tu adresuar.

Plani për zbatimin e këtij Koncept Dokumenti, me kusht që të aprovohet me opsionin e rekomanduar, opsioni i dytë (3), është si në vijim:

Figura 11: Plani i përmbledhur i zbatimit të opsionit të preferuar

Veprimi	Afati kohor
1. Miratimi i Koncept Dokumentit ne fushën e metrologjisë	K2 2024
2. Hartimi i Projektligjit ne fushën metrologjisë	K3 2024
3. Aprovimi Projektligjit ne fushën metrologjisë	K4 2024
5. Hyrja në fuqi e Ligjit te metrologjisë	K1 2025
6. Zbatimi i Ligjit për metrologji	2025- 2028
7. Vlerësimi ex-post i Ligjit për Metrologji	2030

Kapitulli 7.1: Dispozitat për monitorimin dhe vlerësimin

Plani i veprimit për zbatimin e opsionit të rekomanduar të këtij Koncept Dokumenti do të reflektohet në Planin e Punës së MINT/AMK dhe zbatim i këtij plani do të monitorohet nga menaxhmenti i MINT /AMK, nëpërmjet Departamentit ligjor dhe Departamentit për Integrim Evropian dhe Koordinim të Politikave. Gjithashtu, ky Koncept Dokument parasheh qe mbas pese viteve te hyrjes ne fuqi te Ligjit për metrologji te behet vlerësimi ex-post i këtij Ligjit (2030).

Shtojca 1: Forma e vlerësimit për ndikimin ekonomik

Kategoria e ndikimeve ekonomike	Ndikimi kryesor	A pritët të ndodhë ky ndikim?		Numri i organizatave, kompanive dhe/ose individëve të prekur	Përfitimi i pritshëm ose kostoja e ndikimit	Niveli i preferuar i analizës
		Po	Jo			
Vendet e punës ³	A do të rritet numri aktual i vendeve të punës?	x				
	A do të zvogëlohet numri aktual i vendeve të punës?		x			
	A do të ndikojë në nivelin e pagesës?		x			
	A do të ndikojë në lehtësimin e gjetjes së një vendi të punës?	x				
Bërja e biznesit	A do të ndikojë në qasjen në financa për biznes?		x			
	A do të largohen nga tregu produkte të caktuara?	x				
	A do të lejohen në treg produkte të caktuara?	x				
	A do të detyrohen bizneset të mbyllen?		x			
	A do të krijohen biznese të reja?	x				
Ngarkesa administrative	A do të detyrohen bizneset t'i përmbushin detyrimet e dhënjes së informatave të reja?	x		U	U	U
	A janë thjeshtuar detyrimet e dhënjes së informatave për bizneset?		x			
Tregtia	A pritët të ndryshojnë flukset aktuale të importit?		x			

³ Kur ndikon në vendet e punës, gjithashtu do të ketë edhe ndikime shoqërore.

Koncept dokumenti në fushën e metrologjisë

	A pritet të ndryshojnë flukset aktuale të eksportit?		x			
Transporti	A do të ketë efekt në mënyrën e transportit të pasagjerëve dhe/ose mallrave?		x			
	A do të ketë ndonjë ndryshim në kohën e nevojshme për të transportuar pasagjerë dhe/ose mallra?		x			
Investimet	A pritet që kompanitë të investojnë në veprimtari të reja?	x				
	A pritet që kompanitë t'i anulojnë ose shtyjnë për më vonë investimet?		x			
	A do të rriten investimet nga diaspora?		x			
	A do të zvogëlohen investimet nga diaspora?		x			
	A do të rriten investimet e huaja direkte?		x			
	A do të zvogëlohen investimet e huaja direkte?		x			
Konkurrueshmëria	A do të rritet çmimi i biznesit të produkteve, siç është energjia elektrike?		x			
	A do të ulët çmimi i inputeve të bizneseve, siç është energjia elektrike?		x			
	A ka gjasa që të promovohen inovacioni dhe hulumtimi?		x			
	A ka gjasa që inovacioni dhe hulumtimi të pengohen?		x			
Ndikimi në NVM	A janë kompanitë e prekura kryesisht NVM?		x			

Koncept dokumenti në fushën e metrologjisë

Çmimet dhe konkurrenca	A do të rritet numri i mallrave dhe shërbimeve në dispozicion për biznesin apo konsumatorët?		x			
	A do të zvogëlohet numri i mallrave dhe shërbimeve në dispozicion për biznesin apo konsumatorët?		x			
	A do të rriten çmimet e mallrave dhe shërbimeve ekzistuese?		x			
	A do të ulen çmimet e mallrave dhe shërbimeve ekzistuese?		x			
Ndikimet ekonomike rajonale	A do të ndikohet ndonjë sektor i veçantë i biznesit?	x		L	U	U
	A është ky sektor i koncentruar në një rajon të caktuar?		x			
Zhvillimi i përgjithshëm ekonomik	A do të ndikohet rritja e ardhshme ekonomike?		x			
	A mund të ketë ndonjë efekt në normën e inflacionit?		x			

Shtojca 2: Forma e vlerësimit për ndikimet shoqërore

Kategoria e ndikimeve shoqërore	Ndikimi kryesor	A pritët të ndodhë ky ndikim?		Numri i organizatave, kompanive dhe/ose individëve të prekur	Përfitimi i pritshëm ose kostoja e ndikimit	Niveli i preferuar i analizës
		Po	Jo			
Vendet e punës ⁴	A do të rritet numri aktual i vendeve të punës?	x		U	U	U
	A do të zvogëlohet numri aktual i vendeve të punës?		x			
	A ndikohen vendet e punës në një sektor të caktuar të biznesit?		x			
	A do të ketë ndonjë ndikim në nivelin e pagesës?		x			
	A do të ketë ndikim në lehtësimin e gjetjes së një vendi të punës?		x			
Ndikimet shoqërore rajonale	A janë ndikimet shoqërore të përqendruara në një rajon apo qytete të veçanta?		x			
Kushtet e punës	A ndikohen të drejtat e punëtorëve?		x			
	A parashihen apo shfuqizohen standardet për punën në kushte të rrezikshme?		x			
	A do të ketë ndikim mbi mënyrën e zhvillimit të dialogut social ndërmjet punonjësve dhe punëdhënësve?		x			
Përfshirja sociale	A do të ketë ndikim mbi varfërinë?		x			
	A ndikohet qasja në skemat e mbrojtjes sociale?		x			

⁴ Kur ndikon në vendet e punës, gjithashtu do të ketë edhe ndikime ekonomike.

	A do të ndryshojë çmimi i mallrave dhe shërbimeve themelore?		x			
	A do të ketë ndikim në financimin apo organizimin e skemave të mbrojtjes sociale?		x			
Arsimi	A do të ketë ndikim në arsimin fillor?		x			
	A do të ketë ndikim në arsimin e mesëm?		x			
	A do të ketë ndikim në arsimin e lartë?		x			
	A do të ketë ndikim në aftësimin profesional?		x			
	A do të ketë ndikim në arsimimin e punëtorëve dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës?		x			
	A do të ketë ndikim në organizimin apo strukturën e sistemit arsimor?		x			
	A do të ketë ndikim në lirinë akademike dhe vetëqeverisjen?		x			
Kultura	A ndikon opsioni në diversitetin kulturor?		x			
	A ndikon opsioni në financimin e organizatave kulturore?		x			
	A ndikon opsioni në mundësitë për personat që të përfitojnë nga aktivitetet kulturore ose të marrin pjesë në to?		x			
	A ndikon opsioni në ruajtjen e trashëgimisë kulturore?		x			
Qeverisja	A ndikon opsioni në aftësitë e qytetarëve të marrin pjesë në procesin demokratik?		x			
	A trajtohet çdo person në mënyrë të barabartë?	X		L	U	U

	A do të informohet më mirë publiku në lidhje me çështje të caktuara?	X		L	U	L
	A ndikon opsioni në mënyrën se si funksionojnë partitë politike?		x			
	A do të ketë ndonjë ndikim në shoqërinë civile?		x			
Shëndeti dhe siguria publike ⁵	A do të ketë ndonjë ndikim në jetën e njerëzve, siç është jetëgjatësia apo shkalla e vdekshmërisë?		x			
	A do të ketë ndikim në cilësinë e ushqimit?		x			
	A do të rritet apo zvogëlohet rreziku shëndetësor për shkak të substancave të dëmshme?		x			
	A do të ketë efekte shëndetësore për shkak të ndryshimeve në nivelet e zhurmës apo cilësinë e ajrit, ujit dhe/ose tokës?	x		L	L	L
	A do të ketë efekte shëndetësore për shkak të ndryshimeve në përdorimin e energjisë?		x			
	A do të ketë efekte shëndetësore për shkak të ndryshimeve në deponimin e mbeturinave?		x			
	A do të ketë ndikim në mënyrën e jetesës së njerëzve, siç janë nivelet e interesimit për sport, ndryshimet në ushqyeshmëri, ose ndryshimet në përdorimin e duhanit ose alkoolit?		x			

⁵ Kur ka ndikim në shëndet publik dhe siguri, atëherë rregullisht ka ndikime mjedisore.

Koncept dokumenti në fushën e metrologjisë

	A ka grupe të veçanta që përballen me rreziqe shumë më të larta se të tjerat (të përcaktuar sipas faktorëve, të tillë si mosha, gjinia, aftësia e kufizuar, grup shoqëror apo rajoni)?		x			
Krimi dhe siguria	A ndikohen gjasat që të kapen kriminelët?	x		L	U	U
	A ndikohet fitimi i mundshëm nga krimi?	x		L	U	U
	A ndikon në nivelet e korrupsionit?		x			
	A ndikohet kapaciteti i zbatimit të ligjit?	X		L	L	L
	A ka ndonjë efekt në të drejtat dhe sigurinë e viktimave të krimit?		x			

Shtojca 3: Forma e vlerësimit për ndikimet mjedisore

Kategoria e ndikimeve mjedisore	Ndikimi kryesor	A pritet të ndodhë ky ndikim?		Numri i organizatave, kompanive dhe/ose individëve të prekur	Përfitimi i pritshëm ose kostoja e ndikimit	Niveli i preferuar i analizës
		Po	Jo			
Klima dhe mjedisi i qëndrueshëm	A do të ketë ndikim në emetimin e gazrave serë (dioksid karboni, metani etj.)?		x			
	A do të ndikohet konsumi i karburanteve?		x			
	A do të ndryshojë shumëllojshmëria e burimeve që përdoren për prodhimin e energjisë?		x			
	A do të ketë ndonjë ndryshim në çmim për produktet miqësore ndaj mjedisit?		x			
	A do të bëhen më pak ndotëse disa aktivitete të caktuara?		x			
Cilësia e ajrit	A do të ketë ndikim në emetimin e ndotësve të ajrit?		x			
Cilësia e ujit	A ndikon opsioni në cilësinë e ujërave të ëmbla?		x			
	A ndikon opsioni në cilësinë e ujërave nëntokësore?		x			
	A ndikon opsioni në burimet e ujit të pijshëm?		x			
Cilësia e tokës dhe	A do të ketë ndikim në cilësinë e tokës (në lidhje me acidifikimin, ndotjen,		x			

Koncept dokumenti në fushën e metrologjisë

shfrytëzimi i tokës	përdorimin e pesticideve apo herbicideve)?					
	A do të ketë ndikim në erozionin e tokës?		x			
	A do të humbet tokë (përmes ndërtimit, etj.)?		x			
	A do të fitohet tokë (përmes dekontaminimit, etj.)?		x			
	A do të ketë ndonjë ndryshim në shfrytëzimin e tokës (p.sh. nga shfrytëzimi pyjor në shfrytëzim bujqësor apo urban)?		x			
Mbeturinat dhe riciklimi	A do të ndryshojë sasia e mbeturinave të gjeneruara?		x			
	A do të ndryshojnë mënyrat në të cilat trajtohen mbeturinat?		x			
	A do të ketë ndikim në mundësitë për riciklimin e mbeturinave?		x			
Përdorimi i burimeve	A ndikon opsioni në përdorimin e burimeve të ripërtëritshme (rezervave të peshkut, hidrocentraleve, energjisë diellore etj.)?		x			
	A ndikon opsioni në përdorimin e burimeve, të cilat nuk janë të ripërtëritshme (ujërat nëntokësore, mineralet, qymyri etj.)?		x			
Shkalla e rreziqeve mjedisore	A do të ketë ndonjë efekt në gjasat për rreziqe, të tilla, si zjarret, shpërthimet apo aksidentet?		x			
	A do të ndikojë në gatishmërinë në rast të fatkeqësive natyrore?		x			

	A ndikohet mbrojtja e shoqërisë nga fatkeqësitë natyrore?		x			
Biodiversiteti, flora dhe fauna	A do të ketë ndikim në speciet e mbrojtura apo të rrezikuara apo në zonat ku ato jetojnë?		x			
	A do të preket madhësia apo lidhjet midis zonave të natyrës?		x			
	A do të ketë ndonjë efekt në numrin e specieve në një zonë të caktuar?		x			
Mirëqenia e kafshëve	A do të ndikohet trajtimi i kafshëve?		x			
	A do të ndikohet shëndeti i kafshëve?		x			
	A do të ndikohet cilësia dhe siguria e ushqimit të kafshëve?		x			

Shtojca 4: Forma e vlerësimit për ndikimin e të drejtave themelore

Kategoria e ndikimit në të drejtat themelore	Ndikimi kryesor	A pritet të ndodhë ky ndikim?		Numri i organizatave, kompanive dhe/ose individëve të prekur	Përfitimi i pritshëm ose kostoja e ndikimit	Niveli i preferuar i analizës
		Po	Jo	I lartë/i ulët	I lartë/i ulët	
Dinjiteti	A ndikon opsioni në dinjitetin e njerëzve, në të drejtën e tyre për jetë apo në integritetin e një personi?		x			
Liria	A ndikon opsioni në të drejtën e lirisë së individëve?		x			
	A ndikon opsioni në të drejtën e një personi për privatësi?		x			
	A ndikon opsioni në të drejtën për t'u martuar apo krijuar familje?		x			

	A ndikon opsioni në mbrojtjen ligjore, ekonomike ose shoqërore të individëve apo familjes?		x			
	A ndikon opsioni në lirinë e mendimit, ndërgjegjes apo fesë?		x			
	A ndikon opsioni në lirinë e shprehjes?		X			
	A ndikon opsioni në lirinë e tubimit ose asociimit?		x			
Të dhënat personale	A përfshin opsioni përpunimin e të dhënave personale?		x			
	A janë të drejtat e individit për qasje, korrigjim dhe kundërshtim të garantuara?		x			
	A është e qartë dhe e mbrojtur mirë mënyra në të cilën përpunohen të dhënat personale?	x		L	U	U
Azili	A ndikon ky opsioni në të drejtën për azil?		x			
Të drejtat pronësore	A do të ndikohen të drejtat e pronësisë?		x			
	A ndikon opsioni në lirinë për të bërë biznes?		x			
Trajtimi i barabartë ⁶	A e mbron opsioni parimin e barazisë para ligjit?	x		L	U	U
	A ka gjasa që grupe të caktuara do të dëmtohen në mënyrë direkte apo indirekte nga diskriminimi (p.sh. ndonjë diskriminim në bazë gjinore, racore, ngjyre, etnie, opinioni politik		x			

⁶ Barazia gjinore trajtohet në *Vlerësimin e Ndikimit Gjinor*

Koncept dokumenti në fushën e metrologjisë

	ose tjetër, moshe ose orientimi seksual)?					
	A ndikon opsioni në të drejtat e personave me aftësi të kufizuara?		x			
Të drejtat e fëmijëve	A ndikon opsioni në të drejtat e fëmijëve?		x			
Administrimi i mirë	A do të bëhen procedurat administrative më të komplikuar?		x			
	A ndikohet mënyra në të cilën administrata merr vendime (transparenca, afati procedural, e drejta për qasje në një dosje, etj.)?		x			
	Për të drejtën penale dhe ndëshkimet e parashikuara: a ndikohen të drejtat e të paditurit?		x			
	A ndikohet qasja në drejtësi?		x			